

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

**NÁVRH NA ZLEPŠENÍ SYSTÉMU VYMÁHÁNÍ
POHLEDÁVEK U PODNIKATELE**

PROPOSALS TO IMPROVE DEBT COLLECTION IN A BUSINESS ENTITY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Pavla Balabánová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Mgr. Helena Musilová

BRNO 2019

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Pavla Balabánová**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **Mgr. Helena Musilová**
Akademický rok: 2018/19

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Návrh na zlepšení systému vymáhání pohledávek u podnikatele

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce: Zajištění a vymáhání pohledávek z právního, daňového a ekonomického hlediska

Analýza současného stavu (problému) z právního, daňového a ekonomického hlediska

Vlastní návrhy řešení včetně jejich ekonomického zhodnocení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Studentka provede podrobnou analýzu řešeného problému v oblasti pohledávek, a to jak z hlediska právních předpisů, tak i z hlediska ekonomického zhodnocení. Na základě rešerše odborné literatury obsažené v teoretické části práce navrhne studentka vhodná řešení problému. V návrzích zhodnotí jejich ekonomickou náročnost, klady a zápory a realizovatelnost v praxi. Ve všech částech bakalářské práce, tj. jak v části teoretické, tak i v části analytické a návrhové, se studentka bude věnovat problému komplexně, s využitím znalostí získaných během studia, se zaměřením na profilové předměty studijního oboru. Studentka se bude věnovat vedle právních aspektů řešeného problému rovněž problematice daní a ekonomickým ukazatelům relevantním pro řešený problém.

Základní literární prameny:

JIRSA, J. a kol. Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1. 4. 2014: Kniha II. Praha: Havlíček Brain Team, 2014. ISBN 978-80-87109-46-5.

JIRSA, J. a kol. Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1. 4. 2014: Kniha V. Praha: Havlíček Brain Team, 2014. ISBN 978-80-87109-50-2.

KINDL, M. Zajištění a utvrzení dluhů. V Praze: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-291-5.

NOVOTNÝ, P., M. NOVOTNÁ, P. BUDÍKOVÁ, J. IVIČIČOVÁ, K. KEDROŇOVÁ, I. ŠTROSOVÁ a M. ŠTÝSOVÁ. Smluvní právo. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0609-7.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2018/19

V Brně dne 28.2.2019

L. S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá vymáháním a zajištěním pohledávek. Práce je rozdělena do několika částí. V teoretické části jsou definována právní, daňová, účetní a ekonomická hlediska. V analytické části jsou zkoumány pohledávky na konkrétním subjektu. Dále jsou předloženy vlastní návrhy na zlepšení zajištění, vymáhání pohledávek. Ty jsou zhodnoceny z pohledu ekonomické náročnosti a realizovatelnosti v praxi.

Klíčová slova

pohledávka, závazek, dluh, dlužník, věřitel, zajištění pohledávek, vymáhání pohledávek

Abstract

The bachelor thesis deals with the issue of debt securing and debt collecting. The study is divided into several parts. Theoretical part is where juridical, tax accounts and economic terms are explained. Analytical part is where the debts are analyzed on a particular subject. Next part presents own solutions to improve more effective debt collecting and debt securing. The own solutions are evaluated from the point of view of economic demands and feasibility in practice.

Key words

debt, commitment, engagement, debtor, debt collector, securing claims, debt collection

Bibliografická citace

BALABÁNOVÁ, Pavla. *Návrh na zlepšení systému vymáhání pohledávek u podnikatele* [online]. Brno, 2019 [cit. 2019-05-10]. Dostupné také z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/119944>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Helena Musilová.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne

.....

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce Mgr. Heleně Musilové za odborné vedení, trpělivost, čas a úsilí strávené nad zpracováváním bakalářské práce. Také děkuji mým blízkým za podporu a podnikateli za poskytnutí informací.

OBSAH

Úvod.....	10
Cíle práce, metody a postupy zpracování	12
1 Teoretická východiska práce: pohledávky z právního, daňového a účetního hlediska	13
1.1 Pohledávky z právního hlediska.....	13
1.1.1 Základní pojmy	13
1.1.2 Vznik pohledávek a závazků	13
1.1.3 Příslušenství pohledávky	14
1.1.4 Uzavírání smluv	14
1.1.5 Zajištění závazků	15
1.1.6 Zánik závazků	17
1.1.7 Vymáhání pohledávek	21
1.2 Pohledávky z daňového a účetního hlediska.....	27
1.2.1 Účtování pohledávek	27
1.2.2 Oceňování pohledávek.....	28
1.2.3 Opravné položky	28
1.2.4 Odpisy pohledávek	30
1.3 Ekonomický dopad pohledávek na finanční situaci podniku.....	31
1.3.1 Vertikální analýza podniku	31
1.3.2 Ukazatele aktivity	31
1.3.3 Ukazatele likvidity	32
1.4 Shrnutí teoretické části	34
2 Analýza současného stavu (problému) z právního, daňového, účetního a ekonomického hlediska.....	35
2.1 Základní charakteristika podniku	35
2.1.1 Předmět podnikání	35
2.1.2 Organizační struktura.....	35
2.1.3 Vedení účetnictví a fakturace	36
2.1.4 Pohledávky.....	36
2.2 Analýza pohledávek	37
2.2.1 Analýza pohledávek za rok 2016.....	37

2.2.2	Analýza pohledávek za rok 2017	39
2.2.3	Analýza pohledávek za rok 2018	42
2.2.4	Srovnání pohledávek v letech 2016-2018	44
2.3	Ekonomičtí ukazatelé	45
2.3.1	Vertikální analýza	45
2.3.2	Ukazatele aktivity	47
2.3.3	Ukazatele likvidity	48
2.4	Shrnutí	50
3	Vlastní návrhy řešení včetně jejich ekonomického zhodnocení	51
3.1	Pohledávky	51
3.2	Předcházení vzniku problematických pohledávek	51
3.3	Efektivní způsoby zajištění	53
3.4	Vymáhání pohledávek	56
3.4.1	Mimosoudní vymáhání pohledávek	56
3.4.2	Soudní vymáhání pohledávek	60
3.5	Účetní, daňové a ekonomické hledisko	62
3.6	Shrnutí návrhů a posouzení realizovatelnosti v praxi	62
	Závěr	64
	Seznam použitých zdrojů	66
	Seznam použitých grafů	69
	Seznam použitých vzorců	70
	Seznam použitých tabulek	71

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je návrh na zlepšení systému vymáhání pohledávek u podnikatele. Hlavním cílem této bakalářské práce je předložení návrhů, které by mohly věřiteli zlepšit zajištění pohledávek a přispět k jejich snazšímu vymáhání v souladu s českým právem.

V teoretické části z právního hlediska vymezím základní pojmy, vznik závazků, uzavírání smluv, změny závazků a zánik závazků. Dále jsou pohledávky rozebrány z pohledu daňového a účetního. Jde o vliv neuhrazených pohledávek na daně a účetnictví. Z daňového hlediska se jedná o daň z příjmu, dále jsou to neuhrazené pohledávky, které ovlivňují rozvahu i náklady. V rozvaze se snižují oběžná aktiva, aktiva celková a náklady rostou. Z hlediska účetního jde o oceňování pohledávek, účtování opravných položek a možnosti odpisu.

Důležitou součástí této problematiky je povědomí o předcházení problémovým pohledávkám. Díky nesplaceným pohledávkám dlužníků jsou podnikatelé nuceni žádat banky o poskytování úvěrů či kontokorentních úvěrů. Častým případem také bývá posouvání doby splatnosti faktur nebo odpisování nesplacených faktur. Podnikatel s takovými pohledávkami se může dostat do druhotné platební neschopnosti. Druhotná platební neschopnost se přenáší na další zúčastněné subjekty a ohrožuje podnikání. Lze ji předcházet informovaností o finanční situaci odběratelů nebo zajištěním závazků.

Negativními dopady neuhrazených pohledávek jsou časové prodlevy, kdy podnikatelé čekají na úhradu faktur místo zhodnocování peněžních prostředků na finančních trzích. Může jít o nakupování zboží, pořízení strojů, pozemků, staveb a investic. V případě většího množství nesplacených pohledávek může dojít k problémům spojeným se splácením vlastních závazků. Častým problémem českých podnikatelů je nesplácení již dodaného zboží a služeb. Odběratelé mohou již dále podnikat s dodaným zbožím případně službou a splácení faktur odkládají. Tímto vzniká uzavřený kruh, kdy podnikatelé nemají finanční prostředky na splácení, obchodují s podnikateli ve stejné situaci a čekají na splácení závazků svých zákazníků.

V případě vymáhání pohledávek je možná mimosoudní i soudní cesta. Vymáhání bývá řešeno nejprve zasíláním upomínek. Pokud nedoručí k vyrovnaní pohledávky, věřitel

zváží další postup a případně právní kroky. Může také přistoupit k soudnímu řízení. Prodlužováním doby vymáhání pohledávek dochází ke zvýšení množství administrativních úkonů a nákladů spojených se soudním řízením. Vzniklý nárůst administrativy je nutno rozdělit mezi stávající zaměstnance nebo přijmout zaměstnance nového. Zvýšená pozornost je třeba věnovat komunikaci s dlužníkem, sledováním splácení závazků, posíláním upomínek či tzv. „předžalobní výzvy“. Čím dříve je proces vymáhání pohledávky zahájen, tím větší je předpoklad úspěšného vymožení pohledávky.

V další části analyzuji pohledávky věřitele pomocí ukazatelů finanční analýzy, historie společnosti a organizační struktury. Následně je provedena podrobná analýza řešeného problému v oblasti pohledávek, a to jak z hlediska právních předpisů, tak i z hlediska ekonomického. Na základě rešerše odborné literatury obsažené v teoretické části práce navrhnou vhodná řešení problému.

V návrhové části zhodnotím společnost a navrhnou vlastní řešení pro zlepšení zajištění a vymáhání pohledávek, zhodnotím jejich ekonomickou náročnost, klady, zápory a realizovatelnost v praxi.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je předložit společnosti XYZ s.r.o. návrhy ke zlepšení zajištění pohledávek a přispět k jejich snadnějšímu vymáhání. Dílčími cíli je zpracování teoretických pojmů z právního, účetního a daňového hlediska za účelem analýzy pohledávek konkrétního subjektu v letech 2016, 2017, 2018.

Práce je rozdělena na několik částí. Teoretická část se zabývá základními pojmy při zajištění a vymáhání pohledávek. Jsou to základní právní pojmy jako dluh, dlužník, pohledávka, věřitel, ale také vznik, zánik, vymáhání a příslušenství pohledávek. Teoretická část rozebírá pohledávky i z účetního, daňového a ekonomického hlediska. Tyto pojmy jsou vypracovány na základě rešerše odborné literatury.

V analytické části se práce věnuje analýze pohledávek podnikatele XYZ s.r.o., která se zabývá vymáháním pohledávek. Analýza společnosti je prováděna v letech 2016, 2017 a 2018. Na základě informací o společnosti je představen předmět podnikání, organizační struktura a historie společnosti. Ve spolupráci s účetním jsou rozebrány účetní postupy, účtování pohledávek, opravných položek a jejich správa. Podklady pro provedení analýz získám z interních dokladů společnosti. Společnost se zabývá velkoobchodem, konkrétně prodejem sterilizačních strojů na sterilizaci lékařských nástrojů, prodejem svářeček, sterilizátorů a testů pro kontrolu sterilizace. Na základě podkladů společnosti je provedena analýza pohledávek a následně jsou předloženy návrhy na zlepšení systému zajištění a vymáhání pohledávek u podnikatele. Při plnění cílů bakalářské práce jsou využity informace od jednatele a účetního. Dále jsou použity podklady výročních zpráv, účetních závěrek, účetních výkazů, metoda analýzy, indukce a dedukce.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE: POHLEDÁVKY Z PRÁVNÍHO, DAŇOVÉHO A ÚČETNÍHO HLEDISKA

Tato část bakalářské práce vymezuje teoretická hlediska práce. V právní části to jsou základní pojmy, vznik závazků, jejich obsah a okolnosti smluv. Část je věnována zajištění závazků, vymáhání pohledávek a zániku závazků. V další části jsou to pohledávky z daňového a účetního hlediska. V závěrečné části je to hledisko ekonomické včetně ekonomických dopadů pohledávek na fungování společnosti u podnikatele.

1.1 Pohledávky z právního hlediska

Účastníky závazkového práva jsou dlužník a věřitel. Z právního hlediska lze pohledávku chápat jako „*právo, které vzniká jednomu účastníku vůči druhému účastníku*“. Jde o právo relativní, kdy má věřitel právo obdržet určité plnění, a dlužník má toto plnění poskytnout. Může jít jak o právní jednání jednostranné, tak vícestranné. Plnění může být peněžité i nepeněžité. Peněžitou pohledávkou se rozumí plnění, které dlužník uspokojí věřitele nejčastěji poskytnutím peněžité částky. Nepeněžitá pohledávka či naturální plnění může spočívat v poskytnutí individuálně nebo druhově určené věci, v poskytnutí činnosti, například služby. Pohledávka musí být splatná neboli dospělá. Pohledávka je splatná v okamžiku, kdy dlužníkovi uplynula lhůta pro splnění. Opakem pohledávky je závazek, kdy je dlužník povinen uspokojit splatnou pohledávku (Drbohlav, 2011, s. 17; Vondráková, 2011, s. 3; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

1.1.1 Základní pojmy

„Základními pojmy závazkového práva jsou pohledávka, dluh, dlužník a věřitel. Závazkovým právním vztahem (závazkem) rozumíme souhrn vzájemně souvisejících a funkčně spjatých vzájemných subjektivních práv a povinností“ (Ronovská, 2017, s. 57). Pohledávka představuje právo věřitele požadovat po dlužníkovi určité plnění (Vondráková, 2011, s. 3). Dluhem se rozumí právo uspokojit plnění. Dlužník je tedy osobou, která je povinna plnit. Věřitel je osoba, která je oprávněna plnění požadovat (Ronovská, 2017, s. 57).

1.1.2 Vznik pohledávek a závazků

Na závazek můžeme pohlížet ze dvou stran. Z jedné strany je to pohled věřitele. Věřitel má pohledávku vůči dlužníkovi, která představuje nárok požadovat dlužníkovu plnění

či požadovat určité právo. Z druhé strany je to závazek, který má dlužník. Je to jeho dluh, tedy povinnost uspokojit tento nárok, právo či určité plnění vůči věřiteli (Janků, 2014, s. 131; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1721).

Pohledávky vznikají nejčastěji na základě smlouvy, například z kupní smlouvy, smlouvy o dílo, ze smlouvy o úvěru, smlouvy o zápůjčce či darovací smlouvy atd. Dále pohledávky mohou vzniknout na základě jiných právních skutečností, například z odpovědnosti za škodu, z bezdůvodného obohacení, z odpovědnosti za vady, z odpovědnosti za prodlení dlužníka či věřitele. Vznikají také na základě zákona nebo jiného právního předpisu, například daňové pohledávky nebo pohledávky z titulu poplatků. Opakem pohledávky je závazek dlužníka (Vondráková, 2011, s. 3; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1721 - §2586).

Závazky vznikají různými způsoby. Jedním ze způsobů vzniku závazku je závazek z právního jednání, který je typický pro smlouvy. Tyto nejčastěji vznikají dvoustranným právním jednáním. Méně častým závazkem je právní jednání jednostranné. Je to například tzv. veřejný příslib, který vzniká písemným prohlášením. Dalším způsobem je vznik závazku z protiprávního činu, jedná se o tzv. *delikt ní závazky*. Delikt ními závazky se rozumí povinnost nahradit jinému újmu. Dále závazek může vzniknout z jiných právních skutečností, které jsou k tomu podle právního řádu způsobilé (Janků, 2014, s. 131,132; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

1.1.3 Příslušenství pohledávky

O příslušenství pohledávky, tedy věci vedlejší, můžeme hovořit, pokud je příslušenství pohledávky trvale spojené a užívané s věcí hlavní. Vlastníkem příslušenství pohledávky je ten, kterému pohledávka patří. Za příslušenství pohledávky se považují smluvené úroky, úroky z prodlení (sankční úroky), náklady spojené s uplatněním pohledávky včetně nákladů případného soudního řízení a s ním spojeného právního zastoupení (Vondráková, 2011, s. 13; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §510-513).

1.1.4 Uzavírání smluv

Smlouvy vznikají na základě nabídky a poptávky. Nejčastěji jde o dvoustranné právní jednání. Nabídkou rozumíme projev vůle, která musí být dostatečně konkrétní a musí být zřejmé, kdo a vůči jaké osobě nabídku činí. V případě přijetí nabídky musí být projeven souhlas příjemce, čímž se odlišuje od jiných projevů vůle v rámci smluvních jednání

(Ronovská, 2017, s. 62; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1731, §1740). Smlouva musí mít náležitosti platného právního jednání. Nabídka může být učiněna ústně i písemnou formou. Nutné je svobodné a srozumitelné ujednání (Drbohlav, 2011, s. 19; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1724). Uzavření smluv je možné i zvláštními způsoby. Zvláštními způsoby jsou veřejná soutěž o nejvýhodnější nabídku, dražba, veřejná nabídka a veřejný příslib (Ronovská, 2017, s. 63).

1.1.5 Zajištění závazků

Věřitel by se měl zabývat zajištěním pohledávek, aby se vyhnul nesplaceným pohledávkám a jejich vzniku předcházet. Tyto pohledávky bývají ztrátové, pro podnikatele nezajímavé a mohou ohrožovat platební schopnost podnikatele. Důležité je zabývat se profilem zákazníků, jejich historií, důvěryhodností. Nutností je zvážit, kterým zákazníkům může věřitel poskytnout nabízené zboží či služby. Existují zajišťovací instrumenty a informační zdroje či systémy pro hodnocení dlužníků, které je vhodné využít (Perthen, 2015, s. 9).

Zajištění závazku a utvrzení dluhu

„Zákon č. 89/2012 Sb. rozlišuje mezi zajištěním a utvrzením dluhu. Obojí si věřitel může sjednat za účelem posílení jeho postavení a zvýšení jistoty, že se od dlužníka domůže splnění své pohledávky“ (Novotný, 2017, s. 101).

Zajištění závazku a utvrzení dluhu mají v právním smyslu odlišnou úlohu. Zajištění závazku představuje zajišťovací funkci. Podstatou je možnost věřitele uspokojit pohledávku jiným způsobem, pokud se nedočká plnění pohledávky od věřitele. Možné jsou různé způsoby, a to ručení třetí osobou nebo majetkovou jistotou. Pokud dlužník neplní, může věřitel použít zajišťovací instituty, mezi které řadíme zástavní a zajišťovací právo, ručení, finanční záruku, zajišťovací srážky ze mzdy, případně závdavek. Při zajištění pohledávek je trvání zajišťovacích vztahů závislé na trvání hlavního závazku. Platí, že při zániku hlavního závazku i zajišťující závazek zaniká. Při zániku pouze zajišťujícího závazku hlavní věc nezaniká (Novotný, 2017, s. 101; Zákon č. 89/2012 Sb., §2010).

V případě utvrzení dluhu se jedná o funkci motivační. Instituty utvrzení dluhu mají dlužníka motivačně přimět k plnění. Utvrzení dluhu neposkytuje věřiteli ekonomickou náhradu uspokojení jeho pohledávky (Janků, 2014, s. 148).

Jistota

Jistotu poskytuje dlužník věřiteli formou zástavního práva. Existují dvě pravidla podle Zákona č. 89/2012 Sb.: „a) každý, kdo dal jistotu, je oprávněn se během trvání zajištění dozvědět, v jaké výši je zajištěný dluh, b) ztratí-li jistota na ceně tak, že se zajištění stane nedostatečným, má věřitel právo žádat dlužníka, aby zajištění bez zbytečného odkladu přiměřeně doplnil. Pokud to dlužník neučiní, stane se splatnou ta část pohledávky, která není zajištěna“ (Janků, 2014, s. 148,149). Jako zástavu není nikdo povinen přijmout věc v neúměrné hodnotě. Limit zástavy je stanoven do dvou třetin obvyklé ceny zastavené věci (Novotný, 2017, s. 102; Zákon č. 89/2012 Sb., §2012-2017).

Ručení

Ručení vzniká písemným prohlášením ručitele. Vzniká závazek mezi ručitelem a věřitelem o tom, že ručitel uhradí závazek, pokud tak neučiní dlužník. Zákon nevymezuje přesné náležitosti písemného prohlášení ručitele. Nezbytná je jednoznačná písemná forma s projevem souhlasu věřitele a stanovení peněžitě, případně zastupitelné plnění pohledávky. Závazek může vzniknout pouze k platné pohledávce. Při zániku pohledávky závazek zaniká, avšak při zániku závazku pohledávka nezaniká. Ručení je vázáno na pohledávku, nikoli na dlužníka nebo věřitele. V případě smrti věřitele přechází ručení na dědice (Novotný, 2017, s. 102,103; Zákon č. 89/2012 Sb., § 2018).

Zástavní právo

Zástavní právo lze zřídit k movité i nemovité věci, k dluhu peněžitému i nepeněžitému. Hodnota nemovité věci představuje v zástavním právu hodnotu dvou třetin její obvyklé ceny. Hodnota movité věci představuje hodnotu zástavy poloviny její obvyklé ceny. Zástavou může být každá obchodovatelná věc. Podstatou zástavního práva je zajištění dluhu. Při neplnění dluhu dlužníkem může věřitel uspokojit jeho pohledávku zpeněžením zástavy. Zástavní právo je typickým poskytnutím jistoty (Kindl, 2016, s. 94; Zákon č. 89/2012 Sb., §1309-1311).

Zadržovací právo

Zadržovací právo je právo věřitele zadržet věc k zajištění splatného i nesplatného dluhu. Věřitel je povinen o zadrženou věc pečovat. Věřitel může zadrženou věc užívat pouze se souhlasem dlužníka, aniž by dlužníkovi způsobil škodu. Věřitel nesmí věc zadržet

neprávem či násilně nebo ji neprávem u sebe držet. Zadržovací právo zaniká v důsledku zániku zajištěné pohledávky, poskytnutím dostatečné jistoty věřiteli, vzdá-li se věřitel zadržovacího práva a zánikem zadržené věci (Kindl, 2016, s. 69, 88; Zákon č. 89/2012 Sb., §1395-1399).

Smluvní úrok z prodlení

Věřitel může po dlužníkovi požadovat úrok z prodlení, pokud se dlužník opozdí s platbou. Prodlení se započítává dnem po uplynutí splatnosti po den úhrady, včetně. V případě, že úrok z prodlení není ujednáno, považuje se výše úroku podle nařízení vlády č. 351/2013 Sb. (Zákon č. 89/2012 Sb., §1970).

Splátkový kalendář se ztrátou výhody splátek

V případě, kdy dlužník nesplní některou částku splátek, může věřitel žádat o zaplacení celé pohledávky. Dluh je rozdělen do samostatných splátek, každá splátka má svůj termín plnění a mají charakter samostatného plnění. Proto může věřitel podat žalobu pouze na splátky, které jsou po prodlení. Toto právo může věřitel uplatnit nejpozději do splatnosti nejbližší příští splátky. Věřitel nemůže žádat o dřívější plnění (Zákon č. 89/2012 Sb., §1931).

Notářský zápis o právním úkonu se svolením vykonatelnosti

Notářský zápis má charakter zajištění vrácení neuhrazených částek. Jde o notářský zápis, který umožňuje věřiteli přímou vykonatelnost neboli exekuci. Jde o dohodu dlužníka a věřitele, kdy při neplnění dlužník uděluje věřiteli bez dalšího soudního řízení přímý souhlas vykonatelnosti. Notářský zápis šetří náklady, nalézací řízení a čas (Zákon č. 358/1992 Sb., § 71a – 71c).

1.1.6 Zánik závazků

K zániku závazku dochází několika způsoby. Zanikají s uspokojením věřitele nebo bez uspokojení věřitele. Zánik závazků upravuje zákon č. 89/2012 Sb (Ronovská, 2017, s. 71; Zákon č. 89/2012 Sb.).

Zánik s uspokojením věřitele

Zánikem závazku s uspokojením věřitele se rozumí splnění, náhradní plnění, započtení, odstupné, splynutí a dohoda.

Splnění

Splnění dluhu spočívá v řádném a včasném splnění dluhu. Splnění je obvyklý způsob zániku závazku. Řádným plněním se rozumí poskytnutí předmětu plnění. Včasné splnění je plnění v ujednané době. Při neujednané době je to doba určená zákonem (Novotný, 2017, s. 83; Zákon č. 89/2012 Sb., § 1908).

Náhradní splnění

Přesto, že je věřitel neznámý, nepřítomný nebo odmítá poskytnout dostatečnou součinnost při plnění, je dlužník povinen dluh splnit. Právem dlužníka je náhradní splnění, které umožňuje dlužníku uložit předmět plnění do soudní úschovy (Ronovská, 2011, s. 74; Zákon č. 89/2012 Sb., § 1953).

Započtení

V důsledku vzájemných pohledávek věřitele a dlužníka může dohodou nebo jednostranně na základě zákona dojít k započtení. K započtení dochází krytím druhově stejných pohledávek. Pohledávky musí být vzájemné, stejného druhu, splatné a způsobilé k započtení. Pohledávky představují nejčastěji peněžité plnění, může jím být i jiné druhově určené plnění. Započíst nelze peněžitou pohledávku proti nepeněžité. Při započtení nedochází k fyzickému plnění, přesto dochází k uspokojení věřitelů, pohledávky se vzájemně kompenzují (Novotný, 2017, s. 95, 96; Zákon č. 89/2012 Sb., § 1982-1991).

Odstupné

Odstupné představuje zánik závazku zaplacením odstupného. Pokud jedna smluvní strana plnění přijala nebo druhé straně plnila, nemá právo zrušit závazek zaplacením odstupného. Je-li ve smlouvě sjednána výše odstupného, není nutné uvádět při odstoupení důvody (Janků, 2014 s. 147; Zákon č. 89/2012 Sb., § 1992).

Splynutí

Splynutím zanikají práva a povinnosti věřitele a dlužníka. Věřitel se v závazkovém vztahu stává zároveň dlužníkem. Nejčastěji dochází ke splynutí děděním, kdy se věřitel stane právním nástupcem dlužníka, či prodejem podniků a fúzí podniku (Novotný, 2017, s. 97, s. 114; Zákon č. 89/2012 Sb., § 1993-1994).

Dohoda

Smlouvy lze měnit podle Občanského zákoníka.

- Novace

Novace nahrazuje dosavadní závazek závazkem novým. Novace se může týkat jak celého závazku, tak pouze jeho části. Dosavadní závazek novací zaniká a dlužník je povinen plnit závazek nový (Vondráková, 2011, s. 105; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1902).

- Dissoluce

Nesplněný závazek nebo pouze jeho část lze zrušit. Mezi věřitelem a dlužníkem se ruší dohodou závazek bez vzniku nového závazku. Zánikem závazku nezaniká smlouva, ale pouze její závazek (Vondráková, 2011, s. 106; Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §1981).

Zánik bez uspokojení věřitele

Zánikem závazku bez uspokojení věřitele je prominutí dluhu, nemožnost plnění, prekluze, odstoupení od smlouvy, výpověď a smrt dlužníka nebo věřitele.

Prominutí dluhu

Dohodnou-li se obě smluvní strany, věřitel a dlužník, na prominutí dluhu, dojde k zániku dluhu. Věřitel je povinen vydat kvitanci o prominutí dluhu či vrátit dlužní úpis. Prominutí dluhu se může týkat všech spoludlužníků nebo jednoho z dlužníků. Neprojeví-li dlužník bez zbytečného odkladu nebo plněním dluhu výslovně nesouhlas, má se za to, že dlužník s prominutím souhlasí (Zákon č. 89/2012 Sb., § 1995-1997).

Kvittance je potvrzení o splnění dluhu (Zákon č. 89/2012 Sb., § 1949).

Následná nemožnost plnění

K následné nemožnosti plnění dochází v důsledku objektivních nebo subjektivních okolností. Dlužník má povinnost informovat věřitele o nemožnosti plnění. V opačném případě dlužník odpovídá za škodu, která věřiteli vznikne. Lze-li plnění splnit za ztížených podmínek, není plnění nemožné. Plnění je možné s vyššími náklady či s pomocí jiné osoby (Vaigert, 2006, s. 221-222; Zákon č. 89/2012 Sb., § 2006-2008).

Prekluze

Prekluze je zánik práva, jestliže není právo vykonáno ve stanovené době (Zákon č. 89/2012 Sb., §654).

Odstoupení od smlouvy

Odstoupení od smlouvy je možné v případě ujednání smluvních stran ve smlouvě, nebo pokud odstoupení povoluje zákon. Při porušení smlouvy podstatným způsobem může druhá strana odstoupit. Porušení smlouvy podstatným způsobem je, pokud smluvní strana ví o porušující povinnosti nebo pokud smluvní strana ví, že by druhá strana předvíдалa porušení smlouvy a smlouvu neuzavřela. Občanský zákon neuvádí jiné způsoby porušení smlouvy podstatným způsobem. Odstoupením od smlouvy zaniká závazek i její práva a povinnosti. Odstoupení se nevztahuje na práva na zaplacení smluvní pokuty (Janků, 2014, s. 147-148; Zákon č. 89/2012 Sb., § 2001-2005).

Výpověď

Vypovědět lze smlouvu, která byla smluvními stranami uzavřena na dobu neurčitou. Zavazuje-li smlouva smluvní stranu k nepřetržité nebo opakované činnosti, k závazku zdržet se určité činnosti či strpět určitou činnost, je možné smlouvu zrušit vypovězením alespoň tři měsíce předem. Závazek lze vypovědět po uplynutí výpovědní doby. Byl-li závazek sjednán na dobu určitou, závazek nelze vypovědět. Zavazuje-li závazek člověka po celou dobu života nebo na dobu delší deset let, lze se po uplynutí deseti let od vzniku závazku domáhat zrušení (Novotný, 2017, s. 98; Zákon č. 89/2012 Sb., §1998-2000).

Promlčení

Pokud dlužník nesplní svůj dluh v promlčecí lhůtě, nemá povinnost jej hradit. V případě, že dlužník hradí dluh po promlčecí lhůtě, nemá nárok na vrácení dluhu, který plnil (Zákon č. 89/2012 Sb., § 609). Obecná promlčecí lhůta trvá tři roky, lze ji ujednat delší i kratší. Lhůta musí trvat nejméně jeden rok, nejdéle patnáct let (Zákon č. 89/2012 Sb., § 629, 630).

Smrt dlužníka nebo věřitele

V případě smrti povinnost nezaniká, ale stává se součástí dědictví. Pokud bylo plnění omezeno na osobu dlužníka, takové právo zaniká (Janků, 2014, s. 148; Zákon č. 89/2012 Sb., §2009).

1.1.7 Vymáhání pohledávek

Vymáháním pohledávek se věřitel může zabývat v případě, kdy dlužník není ochoten nebo schopen splácet své závazky věřiteli. K lepšímu postavení při vymáhání pohledávek slouží zajištění pohledávek. V případě, že se věřitel rozhodne přistoupit k vymáhání pohledávek, může situaci řešit mimosoudně nebo soudně. Při nesplacených pohledávkách hledá věřitel či pověřený subjekt způsoby pro vymáhání pohledávek po splatnosti. Cílem je dosáhnout zaplacení těchto pohledávek. K vyřešení nesplacených pohledávek je možné využití zákonných prostředků tak, aby věřiteli nevznikla újma, nebo byla alespoň újma minimalizována. Neuhrazenými pohledávkami je třeba se zabývat i v případech, kdy jim nelze předejít. Pro vyšší úspěšnost vymožení pohledávky je dobré se zaměřit na podklady týkající se pohledávky, způsoby zajištění pohledávky, existenci dlužníkovy majetku a dob, které zbývají do splatnosti pohledávek (Vondráková, 2011, s. 142-143).

Mimosoudní vymáhání pohledávek

V případě, že věřitel vykazuje pohledávky po splatnosti, je vhodné informovat dlužníka o tom, že věřitel eviduje neplacenou pohledávku a hodlá vymáhání řešit. Nesplacenými pohledávkami je vhodné se zabývat co nejdříve, obvyklá doba jsou dva týdny po uplynutí doby splatnosti pohledávky. Při včasné zahájení vymáhání pohledávek je vyšší úspěšnost získání dlužné částky (Vondráková, 2011, s. 142-143).

Vymáhání pohledávky věřitelem

Neuhradí-li dlužník pohledávku do doby splatnosti, může věřitel podniknout následující kroky.

- Prvním krokem je ujištění se o doručení smlouvy do rukou dlužníka spolu s fakturou, která je na základě smlouvy vyčíslena. V případě pochybností o doručení faktury dlužníku je vhodné zaslání viditelně označené kopie (Vondráková, 2011, s. 143-144).
- Dalším krokem je potvrzení o doručení věřitelovy faktury dlužníku. Jestliže platba nebyla uhrazena po ověření správnosti faktury, následuje zpravidla telefonická upomínka, která je efektivní, ale neprokazatelná pro další řízení. Z hlediska časového je stejně efektivní elektronická pošta či upomínka odeslaná datovou schránkou, jejíž výhodou je prokazatelnost. V této upomínce věřitel uvádí časové

vymezení úhrady dlužné částky z neuhrazené faktury (Vondráková, 2011, s. 143-144).

- Při neuhrazení faktury na základě telefonické upomínky či upomínky odeslané elektronickou poštou následuje písemná upomínka věřitele v listinné podobě. Upomínka se zasílá doporučenou poštou, s dodejkou či osobním doručením dlužníkovi do firmy. V upomínce věřitel uvádí náhradní termín pro očekávané provedení platby (Vondráková, 2011, s. 143-144).
- Pokud dlužník nesplní svoji povinnost, lze provést další písemnou urgenci, ve které věřitel vymezení řešení smírnou cestou. Urgence věřitele by se měla stupňovat. Stupňující urgence věřitele má uvědomit dlužníka o důležitosti splacení pohledávky. Vymáhání jeho pohledávky může vygradovat ve vymáhání soudním řízením (Vondráková, 2011, s. 143-144).

Cílem věřitelových upomínek je domáhat se dlužnickových plnění. Výsledkem může být také zjištění finančních problémů dlužníka. Při zjištění finančních problémů dlužníka se nabízí možnost sepsání uznání závazku či uznání dluhu. Jestliže dlužník uzná závazek nebo dluh, získává věřitel lepší postavení v případě dalších řízení. Právní jistoty vysokého stupně získává věřitel uznáním dlužníka formou notářského nebo exekučního zápisu. Výhodnějším postavením získává věřitel vyšší šanci na uspokojení svého nároku bez dalších nákladů na nalézací řízení (Vondráková, 2011, s. 143-144).

Vymáhání pohledávky inkasní kanceláří

Věřitel může pro vymáhání pohledávek využít služby inkasní kanceláře. Tyto služby věřitelům šetří čas pro vlastní podnikatelskou činnost. Spolupráce s inkasní kanceláří pro věřitele předpokládá úspěšnější vymáhání než vymáhání pohledávek vlastními silami. Výběr inkasní kanceláře může záviset na ceně, stylu práce, místní působnosti či rozsahu poskytovaných služeb. Důležité je rozhodnout se včas pro některou z inkasních kanceláří. S časovým prodloužením úspěšnost vymáhání pohledávky klesá. Provize inkasních kanceláří se stářím pohledávek zvyšuje (Vondráková, 2011, s. 151- 154).

Faktoring a forfaiting

Pokud je podnikatel závislý na příjmech z nesplacených pohledávek, možným řešením je odkup pohledávek neboli faktoring a forfaiting. Faktoringové a forfaitingové služby

nabízejí faktoringové či forfaitingové společnosti, nejčastěji banky. Odkup střednědobých či krátkodobých pohledávek zvyšuje cash flow, čímž zlepší finanční vývoj firmy (Vaigert, 2006, s. 237); (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

Soudní vymáhání pohledávek

Soudní vymáhání pohledávek je procesní fáze vymáhání pohledávek, k jehož uspokojení dochází prostřednictvím soudní moci. K vymáhání pohledávky je nutná existence dluhu, který nebyl dobrovolně splněn nebo byl splněn částečně. Pro dosažení nucené úhrady své pohledávky věřitel podává návrh. Bez návrhu věřitele nemůže být řízení zahájeno a pohledávka se uplynutím času promlčí. Soudní postup vymáhání lze rozdělit do několika částí, a to na nalézací, rozhodčí a vykonávací řízení (Perthen, 2015, s. 35).

Nalézací řízení

Nalézací řízení je první částí procesního postupu k získání exekučního titulu. Věřitel přistupuje k zahájení soudního řízení pro získání exekučního titulu v případě, že v právním vztahu mezi dlužníkem a věřitelem není sjednaná rozhodčí doložka a dlužník dobrovolně neplní svůj dluh (Perthen, 2015, s. 36; Zákon č. 99/1963 Sb., § 79- 83).

Věřitel v tomto řízení vystupuje jako žalobce, dlužník jako žalovaný. Žalobce může před nabytím právní moci vzít návrh zpět, a to z části, zcela, nebo návrh rozšířit. Po nabytí právní moci žaloby soud rozhoduje, že zpětvzetí není účinné (Perthen, 2015, s. 36; Zákon č. 99/1963 Sb., §90-93).

Žaloba se adresuje věcně a místně příslušnému soudu, v jehož působnosti má žalovaný sídlo, místo podnikání nebo bydliště. Nalézací řízení je řízení dvoustupňové, což znamená, že proti rozsudku soudu prvního stupně lze podat odvolání. Odvolání je spojeno s poplatky, které zvyšují náklady na řízení. (Perthen, 2015, s. 36-37; Zákon č. 99/1963 Sb., §84-89).

Se žalobou je spojena povinnost úhrady soudního poplatku, který vyplývá z výše žalovaného nároku, u peněžitých nároků je výše určena procentem ze žalované částky. Jestliže není žalobce osvobozen od soudních poplatků, je zahájení soudního řízení závislé na úhradě stanoveného poplatku (Perthen, 2015, s. 37; Zákon č. 549/1991 Sb., §1).

Tabulka č.1: Soudní poplatky za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem je peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., §19)

do částky 20 000 Kč	1 000 Kč
v částce vyšší než 20 000 Kč do 40 000 000 Kč	5 % z této částky
v částce vyšší než 40 000 000 Kč	2 000 000 Kč a 1 % z částky přesahující 40 000 000 Kč; částka nad 250 000 000 Kč se nezapočítává

V zahajovací fázi řízení lze pro zjednodušení podat elektronický platební rozkaz. Elektronický platební rozkaz je zjednodušením pro žalobce a je limitován vymáhanou částkou do 1 milionu korun českých. Podání elektronického platebního rozkazu vyžaduje dálkový přístup a elektronický podpis žalobce. Na základě tohoto návrhu a úhrady soudního poplatku soud vydává elektronický platební rozkaz, který je obdobou běžného platebního rozkazu (Jirsa, 2014, s. 543; Perthen, 2015, s. 38; Zákon č. 99/1963 Sb., §174a).

Tabulka č.2: Soudní poplatky za vydání elektronického platebního rozkazu, jehož předmětem je peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., §19)

do částky 10 000 Kč včetně	400 Kč
v částce vyšší než 10 000 Kč do 20 000 Kč včetně	800 Kč
v částce vyšší než 20 000 Kč	4 % z této částky

Rozhodčí řízení

Rozhodčí řízení je zahájeno žalobou, tedy dnem přijetí žaloby stálým rozhodčím soudem či rozhodcem. Místo konání je předem domluveno mezi smluvními stranami, postavení smluvních stran je v rozhodčím řízení rovné a musí jim být dána plná příležitost k uplatnění jejich práv. Toto řízení je před rozhodci ústní, vždy neveřejné a postup rozhodčího řízení může být předem dohodnut. Výše poplatku za rozhodčí řízení se řídí sazebníkem poplatků u rozhodčích soudů nebo je výše předem dohodnuta v rozhodčí smlouvě či doložce (Perthen, 2015, s. 40; Zákon č. 216/1994 Sb., §14-19).

Rozdíl mezi nalézacím řízením dle občanského soudního řádu a rozhodčím řízením dle zákona o rozhodčím řízení

Nalézací řízení se řídí zákonem č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, rozhodčí řízení je upraveno zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Volba mezi nalézacím a rozhodčím řízením je na věřiteli, která z nich bude pro něj výhodnější. Rozdíl nalézacího řízení je ve veřejnosti, kdežto rozhodčí řízení je neveřejné. Důležitým prvkem u nalézacího řízení je určení soudem, kdo v řízení rozhodne, tedy účastníci řízení nemůžou ovlivnit obsazení soudu. Dostavení se svědků, znalců a účastníků nalézacího řízení je povinné. U rozhodčího řízení jsou rozhodci vybíráni účastníky a účast při řízení je dobrovolná. Rozdíl je také v odvolání. Nalézací řízení je dvoustupňové, což znamená, že lze podat návrh na řádný opravný prostředek, zatímco rozhodčí řízení je jednoinstanční. Znamená to, že se proti rozhodčímu nálezu nelze odvolat (Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád; Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů).

Vykonávací řízení

Pokud dlužník neplní dobrovolně povinnosti uznány v nalézacím řízení, soud nařizuje nucené vykonání práva prostřednictvím státní moci. Jde o práva, která byla přiznána v nalézacím řízení (Vondráková, 2011, s. 422; Zákon č. 99/1963 Sb., §251-254).

○ Soudní výkon rozhodnutí

Účastníky výkonu rozhodnutí jsou povinný a oprávněný. Neplní-li dlužník svoji povinnost, která je mu uložena na základě vykonatelného rozhodnutí, může věřitel podat návrh na výkon rozhodnutí. Výkon rozhodnutí může být zahájen pouze na podání oprávněného, jehož důvody jsou v zákoně č. 99/1963 uvedeny taxativně. V návrhu musí být zakotven způsob provedení výkonu rozhodnutí. Při peněžním plnění lze uspokojit plnění srážkou ze mzdy, příkázáním pohledávky, správou nemovitosti, prodejem movitých věcí a nemovitostí, postižením podniku a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem. Jiné než peněžní plnění lze provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů (Jirsa, 2014; Zákon č. 99/1963 Sb., §251, 255, 257, 258).

Exekuční řízení

Účastníky exekučního řádu jsou oprávněný a povinný. Exekuční řízení se zahajuje doručením návrhu oprávněného. Exekuce může být podána, pokud povinný dobrovolně neplní to, co ukládá exekuční titul. Exekuce vyžadující peněžité plnění lze provést srážkami ze mzdy a jiných příjmů, příkázáním pohledávky, prodejem movitých a nemovitých věcí, postižením závodu, správou nemovité věci, pozastavením řidičského oprávnění. Exekuce ukládající nepeněžité plnění lze provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů (Zákon č. 120/2001 Sb., §36-40, § 59).

Rozdíly mezi vykonávacím řízením dle občanského soudního řízení a exekuce dle exekučního řádu

Soudní výkon rozhodnutí se řídí zákonem č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, rozhodčí řízení je upraveno zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Pro zahájení výkonu rozhodnutí se podává návrh k místně příslušnému soudu. Výkon nařizuje soud usnesením. Věřitel navrhuje, dohledává a předkládá řešení soudu, avšak rozhodnutí provede sám soud prostřednictvím svých pravomocí. Soud nemůže provádět několik způsobů výkonu současně. Exekuce je zahájena podáním návrhu věřitele soudnímu exekutorovi. Exekuce je prováděna soudním exekutorem a způsobem, jaký si vybere. Různé způsoby výkonu může aplikovat současně (Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád; Zákon č. 120/2001 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů).

Insolvenční řízení

Insolvenční řízení řeší soudním řízením úpadek, hrozící úpadek dlužníka a oddlužení dlužníka. V úpadku je dlužník, který má více věřitelů, jeho peněžité závazky jsou více než 30 dní po splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. V insolvenčním řízení nelze omezit práva smluvních stran. Výsledkem řešení úpadku je konkurz, reorganizace a oddlužení (Zákon č. 182/2006 Sb., §1; §4; §5).

1.2 Pohledávky z daňového a účetního hlediska

Pohledávka vyjadřuje právo věřitele požadovat po druhé osobě určité plnění. Věřitel má právo na dlužníkovu plnění a právo toto plnění vymáhat. Dlužník má povinnost své povinnosti plnit. Vyrovnáním závazku dlužníkem právo zaniká (Mrkosová, 2018, s. 181).

1.2.1 Účtování pohledávek

Každý podnik je založen za určitým cílem - poskytováním služeb, prodejem zboží, výrobou výrobků. Účtování pohledávek je podstatnou součástí při plnění podnikatelského záměru. Pohledávky jsou součástí oběžného majetku, které představují zvyšování výnosů, s tím spojené zvýšení výsledku hospodaření a ovlivnění výše daňové povinnosti. Pohledávky vznikají již při fakturaci z časové odchylky mezi vystavením faktury odběrateli a uhrazením této faktury (Mrkosová, 2018, s. 24,25).

Pohledávky jsou významnými aktivy, které mají vliv na hospodaření účetní jednotky. Jsou upraveny Zákonem č. 563/1991 Sb. Pohledávky se v účetnictví, nikoli v daňové evidenci, evidují v účtové třídě 3- Zúčtovací vztahy. Pohledávky mohou vznikat různými způsoby, v účetnictví jsou tyto:

- pohledávky a závazky z obchodních vztahů
- zúčtovací vztahy k zaměstnancům
- zúčtovací vztahy k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- pohledávky a závazky z titulu daňových a k jiným orgánům státní správy
- pohledávky a závazky vůči společníkům
- jiné pohledávky a závazky
- přechodné účty aktiv a pasiv
- opravné položky k zúčtovacím vztahům (Mrkosová, 2018, s. 181).

Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb., dělíme pohledávky na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé pohledávky jsou do jednoho roku po splatnosti, dlouhodobé pohledávky jsou pohledávky, od jejichž splatnosti uplynul více než jeden rok v okamžiku sestavení účetní závěrky. V evidenci využíváme syntetických či analytických účtů, které zachycují rozlišení pohledávek podle zákonné úpravy nebo rozdělení pohledávek podle různých kritérií (Vaigert, 2006, s. 246; Vyhláška č. 500/2002 Sb., §10, §11).

Tabulka č.3: Účtování faktury vydané (Zdroj: Vlastní zpracování dle Mrkosová)

Účtování faktury vydané:	Částka	MD	D
Faktura vydaná	xxx	311 (odběratelé)	6xx (tržby)

1.2.2 Oceňování pohledávek

Pohledávky se oceňují podle zákona o účetnictví, Zákon č. 563/1991 Sb., k okamžiku uskutečnění účetního případu nebo na konci účetního období. Oceňování pohledávek je důležité provádět pro případ, kdy dlužník nesplácí své závazky a pohledávky jsou pro věřitele výhodnější prodat za cenu menší ztráty. Pohledávky jsou oceňovány také pro účely zástavy pohledávek, vkladů do společnosti, navyšování jmění společnosti a vyčíslení majetku společnosti (Zákon č. 500/2002 Sb., §54).

Pohledávky se oceňují jmenovitou hodnotou při nabytí nebo vkladem pořizovací cenou, závazky jmenovitou hodnotou. Součástí pořizovací ceny jsou i náklady spojené s pořízením (Vaigert, 2006, s. 247; Zákon č. 563/1991 Sb., §25).

Některé pohledávky se oceňují reálnou hodnotou, jsou to ty pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování. Reálnou hodnotu můžeme určit ze znaleckého posudku. Reálná hodnota je částka, za kterou lze pohledávku prodat (Vaigert, 2006, s. 247; Zákon č. 563/1991 Sb., §27).

1.2.3 Opravné položky

Opravné položky se účtují za účelem snížení majetku v účetnictví na základě inventarizace majetku. Opravné položky lze tvořit pouze k majetkovým účtům, a to k dlouhodobému majetku, k pohledávkám, k zásobám a cenným papírům. Opravné položky vyjadřují dočasné snížení hodnoty v účetnictví, popřípadě zrušení. Opravnými položkami je důležité zabývat se v případě, kdy je hodnota majetku na účtech vyšší než hodnota majetku ve skutečnosti. Tento rozdíl lze účtovat do nákladů (Pilařová, 2012, s. 181; 186).

Pohledávky můžeme také rozdělit na rizikové, které mají menší pravděpodobnost splacení, a na méně rizikové, které mají tuto pravděpodobnost vyšší. Pro rizikovější pohledávky Zákon o dani z příjmů umožňuje zmírnit negativní dopady rizikovějších pohledávek. Účetní jednotka má možnost opravných položek, kterými ovlivňuje základ daně z příjmů (Vaigert, 2006, s. 247).

Zákonné opravné položky

Poplatník daně z příjmů, který vede účetnictví, může vytvářet opravné položky k nepromlčeným pohledávkám, které jsou splatné po 31. prosinci 1994, a které jsou výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Podmínkou je, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo:

- a.) „18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- b.) 30 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky“
(Vaigert, 2006, s. 260; Zákon č. 593/1992 Sb., §8a).

Novela zákona umožňuje poplatníkovi uplatnit 100 % opravou zákonnou položku od 1.1.2006. Poplatník vytváří opravnou položku k pohledávkám bez příslušenství v případě, že

- a.) se nejedná o pohledávku, ke které nemůže vytvořit opravnou položku z titulu ručení,
- b.) hodnota pohledávky nepřekročí 30 000 Kč,
- c.) hodnota pohledávek bez příslušenství vůči jednomu dlužníku za zdaňovací období nepřesáhne částku 30 000 Kč,
- d.) splatnost pohledávky překročila 12 měsíců po splatnosti (Vaigert, 2006, s. 261; Zákon č. 593/1992 Sb., §8c).

Tabulka č.4: Účtování o opravných položkách (Zdroj: Vlastní zpracování dle Vaigert)

Účtování o opravných položkách	Částka	MD	D
Tvorba opravné položky		558- Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek	391- Opravná položka k pohledávkám
Zrušení (snížení) opravné položky		391- Opravná položka k pohledávkám	558- Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek

Účetní opravné položky

Účetní jednotka tvoří opravné položky k pohledávkám podle lhůty, která uplynula po splatnosti pohledávky. Pohledávky 6 měsíců po splatnosti se odepisují v 50 % hodnotě pohledávky, pohledávky 12 měsíců po splatnosti 100 % hodnoty pohledávky. Tyto opravné položky jsou daňově neuznatelnými výdaji, náklady. Využívá se analytických účtů skupiny 39 (Vaigert, 2006, s. 262); (Zákon č. 500/2002 Sb., §55).

Tabulka č.5: Účtování účetních opravných položek (Zdroj: vlastní zpracování dle Vaigert)

Účtování účetních opravných položek	Částka	MD	D
Tvorba účetních opravných položek		559- Tvorba a zúčtování opravných položek	391- Opravné položky k pohledávkám
Zrušení účetní opravné položky		391- Opravné položky k pohledávkám	559- Tvorba a zúčtování opravných položek

1.2.4 Odpisy pohledávek

„Odpisování majetku je důležitým nástrojem dodržení zásady opatrnosti v účetnictví a nástrojem daňové optimalizace v oblasti daně z příjmů“ (Pilařová, 2012, s. 428).

Odpisem pohledávek se rozumí trvalé snížení hodnoty pohledávky po lhůtě splatnosti. Tyto pohledávky se uplatňují jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Pohledávky se splatností do konce roku 1991 se ročně odepisují nejvýše do stanoveného procenta hodnoty z neuhrazené pohledávky. Pohledávky získané postoupením se odpisují pořizovací cenou u podle zákona o daních z příjmů. U uhrazených nebo částečně uhrazených pohledávek se částka odpisu účtuje do skupiny 64- Jiné provozní výnosy (České účetní standardy pro podnikatele č. 10).

Druhým způsobem je účtování pohledávek na jednom souhrnném analytickém účtu skupiny 31- Pohledávky. Odpis se provádí z celkové částky neuhrazených pohledávek

bez ohledu na uplatnění odpisů v minulých obdobích (České účetní standardy pro podnikatele č. 10).

1.3 Ekonomický dopad pohledávek na finanční situaci podniku

V této kapitole se budu zabývat *finanční analýzou, která slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku* (Knápková, 2017, s. 17). Finanční situaci podniku je nezbytné sledovat, protože její vývoj má vliv na rozhodování o jeho činnostech, hospodaření a prosperitě. Součástí výsledků finanční analýzy je také věrohodný pohled na stav, kterého podnik dosáhl nebo chtěl dosáhnout. Finanční analýza poskytuje informace o ziskovosti, kapitálové struktuře, efektivnosti aktiv a schopnosti hradit své závazky. Hlavními ekonomickými zájmy podniků je výnosnost, likvidita a schopnost splácet závazky (Knápková, 2017, s. 17).

1.3.1 Vertikální analýza podniku

Vybraná vertikální analýza je absolutním ukazatelem finanční analýzy. Vertikální analýza se využívá k procentnímu rozboru komponent. Jde o procentní podíl jednotlivých položek účetních výkazů a zvolené základny. Důležitým krokem pro sestavení finanční analýzy je získání informací o podnikateli z kvalitních zdrojů, například z výročních zpráv, popřípadě z veřejně dostupných zdrojů. V případě rozvahy jsou to celková aktiva, celková pasiva, a jejich hlavní položky (Knápková, 2017, s. 18; 71). Vertikální analýza vyjadřuje, jakou částí se určitá komponenta podílí na celku, v tomto případě pohledávky na celkových aktivech a závazky na celkových pasivech. Výsledky této analýzy slouží k rozhodování o ekonomických procesech v podniku.

Obecný vzorec:

$$\text{Vertikální analýza} = \frac{\text{Účetní položka účetního výkazu}}{\text{zvolená základna}} * 100$$

Vzorec č.1: Vertikální analýza (Zdroj: Knápková, 2017, s. 71)

1.3.2 Ukazatele aktivity

Analýza aktivity je poměrovým ukazatelem finanční analýzy. Ukazatele aktivity zjišťují, jestli velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze postačují ke krytí současných nebo budoucích hospodářských aktivit podniku. Poměrovými ukazateli aktivity může být

obrat aktiv, obrat dlouhodobého majetku, doba obratu zásob, doba obratu pohledávek nebo doba obratu závazků. Ukazatele doby obratu vyjadřují rychlost obratu zvoleného aktiva či pasiva za jeden rok (Knápková, 2017, s. 107).

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek se počítá poměrem průměrného stavu pohledávek a průměrných denních tržeb. Doba obratu je doba, kterou čekáme od okamžiku prodeje do obdržení platby. Tuto dobu porovnáváme s dobou splatnosti faktur. Čím vyšší doba, tím vyšší pravděpodobnost potřeby úvěrů, tedy zvýšení nákladů (Knápková, 2017, s. 108).

Obecný vzorec:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Průměrný stav pohledávek}}{\text{Tržby}} * 360$$

Vzorec č.2: Doba obratu pohledávek (Zdroj: Knápková, 2017, s. 108)

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků je doba, kterou čekáme od okamžiku prodeje do úhrady platby. Tato hodnota by měla dosahovat aspoň hodnotu doby obratu pohledávek (Knápková, 2017, s. 109).

Obecný vzorec:

$$\begin{aligned} &\text{Doba obratu závazků} \\ &= \frac{\text{Krátkodobé závazky z obchodních vztahů} + \text{závazky ostatní}}{\text{Tržby}} * 360 \end{aligned}$$

Vzorec č.3: Doba obratu závazků (Zdroj: Knápková, 2017, s. 109)

Doba obratu závazků by měla dosahovat aspoň hodnotu doby obratu pohledávek, což umožňuje bezproblémové úhrady pohledávek. V opačném případě dochází k potížím s úhradami pohledávek, což může vést k platební neschopnosti.

1.3.3 Ukazatele likvidity

Analýza likvidity je poměrovým ukazatelem finanční analýzy. Poměrové ukazatele představují nejrychlejší cestu pro sestavení ukazatelů o finanční situaci podniku. Poměrový ukazatel obsahuje poměr různých položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty nebo cash flow. Nejčastěji jde o sestavování ukazatelů zadluženosti, likvidity, rentability,

aktivity a různých ukazatelů. Ukazatele zadluženosti vyjadřují, jakou míru vlastního kapitálu a cizích zdrojů nese podnik (Knápková, 2017, s. 87). Analýza rentability vyjadřuje výnosnost vloženého kapitálu, tedy dosažený zisk z určitého zdroje (Knápková, 2017, s. 100). Pro problematiku zajištění a vymáhání pohledávek je vybrána analýza likvidity a aktivity.

Ukazatel likvidity vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Likvidita obsahuje poměr toho, čím se platí a co se platí. Základní položkou jsou oběžná aktiva a krátkodobé zdroje (krátkodobé závazky, krátkodobé bankovní úvěry a finanční výpomoci). Rozlišujeme likviditu tří stupňů (Knápková, 2017, s. 93).

Likvidita III. stupně

Ukazatel běžné likvidity ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají cizí zdroje. Hodnota by měla dosahovat 1,5-2,5. Při rovnosti oběžných aktiv a krátkodobých cizích zdrojů nabývá hodnotu 1. Likvidita je riziková při hodnotě menší než 1,5 i při hodnotě vyšší 2,5. Pokud je hodnota nižší než 1,5 znamená to, že podnik využívá část krátkodobých zdrojů k financování dlouhodobého majetku. Při hodnotě vyšší než 2,5 podnik eviduje zbytečně vysokou hodnotu čistého pracovního kapitálu a drahé financování (Knápková, 2017, s. 94).

Obecný vzorec:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č.4: Běžná likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 94)

Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech

Ukazatel udává krátkodobou finanční stabilitu, který by měl nabývat mezi 30-50 % (Knápková, 2017, s. 94).

Obecný vzorec:

$$\text{Podíl ČPK na OA} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{krátkodobé cizí zdroje}}{\text{Oběžná aktiva}}$$

Vzorec č.5: Podíl ČPK na OA (Zdroj: Knápková, 2017, s. 94)

Likvidita II. stupně

Likvidita II. stupně je pohotovou likviditou. Od oběžných aktiv v čitateli jsou odečteny zásoby. Hodnota ukazatele by měla činit 1-1,5. Při hodnotě menší než 1 podnik případně prodává zásoby na krytí krátkodobých závazků, při hodnotě větší než 1,5 podnik disponuje příliš velkou částí oběžných aktiv ve formě pohotových prostředků (Knápková, 2017, s. 95).

Obecný vzorec:

Pohotová likvidita

$$= \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č.6: Pohotová likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 95)

Likvidita I. Stupně

Likvidita I. stupně je okamžitou, hotovostní likviditou, která vyjadřuje schopnost hradit závazky okamžitě. Hodnota ukazatele by měla nabývat 0,2-0,5. Vysoké ukazatele, tj. nad 0,5, vypovídají o neefektivním využití finančních prostředků (Knápková, 2017, s. 95).

Obecný vzorec:

Okamžitá likvidita

$$= \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č.7: Okamžitá likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 95)

1.4 Shrnutí teoretické části

Teorie bakalářské práce se zaměřuje na pohledávky z právního hlediska. Vymezuje základní pojmy, vznik pohledávky a závazků, příslušenství pohledávky, uzavírání smluv, zajištění závazků a utvrzení dluhu, vymáhání pohledávek a zánik závazků. Pohledávky jsou také rozebrány z daňového a účetního hlediska, jejich účtování, oceňování, opravné položky a odpisy pohledávek. Dále se práce věnuje finanční analýze, která slouží k vyhodnocení ekonomického dopadu pohledávek na finanční situaci podniku.

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU (PROBLÉMU) Z PRÁVNÍHO, DAŇOVÉHO, ÚČETNÍHO A EKONOMICKÉHO HLEDISKA

Analytická část bakalářské práce analyzuje pohledávky konkrétního podnikatelského subjektu. Nejprve uvádí základní charakteristiku, informace o účtování a pohledávkách. Dále jsou analyzovány pohledávky za rok 2016, 2017 a 2018. Uvedena jsou základní rozdělení uhrazených pohledávek, neuhrazených pohledávek, pohledávek před splatností, pohledávek po splatnosti a pohledávky po splatnosti podle určitých dní. Na těchto výsledcích je aplikována finanční analýza.

2.1 Základní charakteristika podniku

Obchodní závod vznikl 5. 10. 2000 s právní formou s.r.o. Jeho provoz je od roku 2000 nepřetržitý, neboť nedošlo k transformacím či přerušení činnosti. Společnost působí na trhu se zdravotnickým materiálem, speciálně se sterilizačními obaly a přístroji. Většina odběratelů jsou stálí zákazníci na území České republiky. Jedná se o specifické zboží, které je nabízeno omezeným skupinám zákazníků. Navýšení poptávky závisí na nárůstu pacientů nemocnic nebo soukromých ordinací (Interní dokumenty společnosti, 2018).

2.1.1 Předmět podnikání

Předmětem podnikání je ostatní velkoobchod. Konkrétně se jedná o prodej sterilizačních obalů, sterilizačních strojů pro lékařské nástroje, prodej svářeček a testů pro kontrolu sterilizace. Hlavními odběrateli jsou tuzemské nemocnice a společnost na Slovensku. Tento obrát ze Slovenska tvoří cca 17 % celkového obrátu (Interní dokumenty společnosti, 2018).

2.1.2 Organizační struktura

Společnost má jedno sídlo, které slouží zároveň jako stálá provozovna a sklad. Nejvýše postaveným je ředitel. Dále společnost zaměstnává 7 zaměstnanců. Na základě smlouvy o obchodním zastoupení spolupracuje se 3 obchodními zástupci, na základě smlouvy o spolupráci se 2 servisními techniky, 1 provádí opravy svářeček, 1 opravy sterilizátorů (Interní dokumenty společnosti, 2018).

2.1.3 Vedení účetnictví a fakturace

Účetní jednotka eviduje podvojně účetnictví způsobem A v ekonomickém programu Altus Vario, jehož rozvahovým dnem je 31. 12. Účtování způsobem A se záznamy o výdajích na zásoby účtují přes třídu 1 a teprve poté se vyskládňují do spotřeby. Výhodou je přehled o pohybu zásob. Podnikatel uzavírá kupní smlouvy a vystavuje faktury na základě objednávek. Nejčastější objednávky jsou na základě smluv sjednaných formou mailové korespondence. Méně častý způsob objednávek je telefonickou korespondencí. Faktury mají obvykle splatnost od 30 do 120 dní podle sjednaných smluv se zdravotnickými zařízeními. Účetní jednotka je měsíčním plátcem DPH, jeho obvyklá výše se pohybuje mezi 350-450 tis. Kč. Účetní jednotka je povinna spolu s kontrolním hlášením přiznat a odvést daň do 25 dní po uplynutí kalendářního měsíce (Rozhovor s účetním, 2018).

2.1.4 Pohledávky

Smluvní podmínky jsou dány většinou zdravotnickými zařízeními, smluvní pokuta, výhrada vlastnictví, smluvní úrok z prodlení, rozhodčí doložky a rozhodčí smlouvy nejsou sjednávány. Věřitel si je vědom hrazení pohledávek v průměru 3 měsíce po splatnosti, splátkové kalendáře se ztrátou výhody splátek neuzavírají, k promlčeným pohledávkám nedošlo. Zákonné opravné položky nejsou používány (Rozhovor s účetním, 2018).

Současné zajištění a vymáhání pohledávek

K vymáhání pohledávek dochází telefonicky, e-mailem a v další řadě zasíláním upomínek, sjednáním splátek s ekonomickým zástupcem nemocnice. K soudnímu vymáhání nikdy nedošlo. Pro zlepšení splátek pohledávek je pověřen zaměstnanec, který vymáhá pohledávky každodenními telefonickými upomínkami, a domlouvá úhrady podle finančních možností nemocnic, protože ty jsou závislé na úhradách od zdravotních pojišťoven. Vymáhání pohledávek je v pracovní náplni, odměňován je podle množství zaplacených faktur – jde o nenárokovou motivační složku mzdy. Snahou je, aby se nezhoršoval celkový stav pohledávek a pohledávek po splatnosti. U věřitele jde o periodicky opakující se činnosti, kdy obvykle v letních měsících dochází k poklesu operativních výkonů v nemocnicích a tím i počtu dodávaného zboží, což vede k poklesu pohledávek. Stejná situace je v období vánočních svátků. Naopak v lednu a únoru

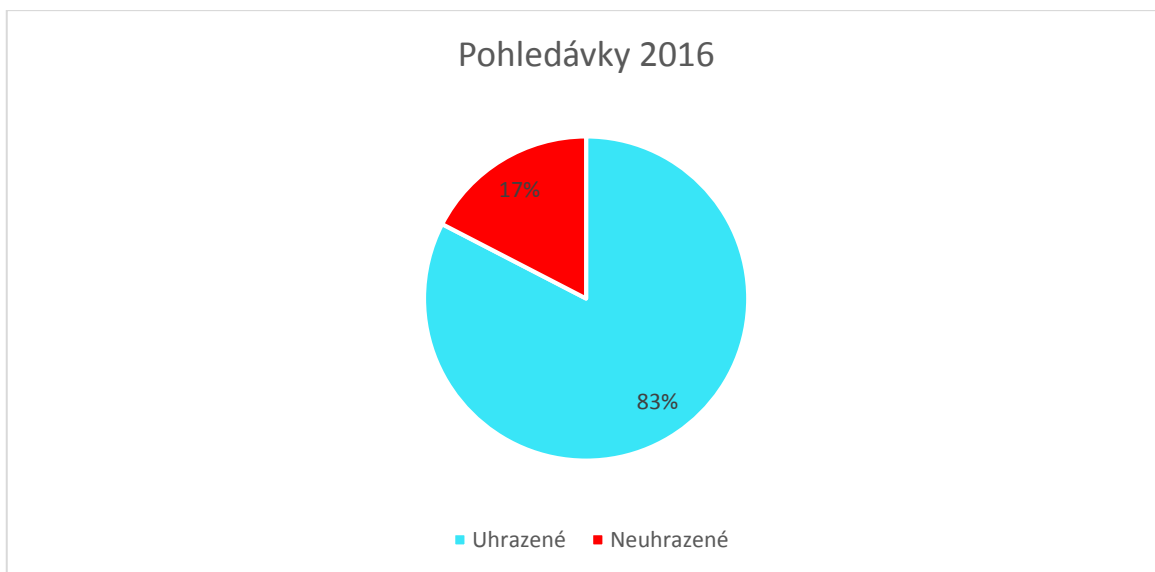
obvykle pohledávky stoupají, protože dochází k nárůstu operací a současně ke zhoršení plateb, protože nemocnice nemají ještě vyjednány úhradové vyhlášky za nový rok se zdravotními pojišťovnami. Jiným způsobem pohledávky vymáhány nejsou. V současné době nejsou žádné pohledávky přihlášeny v insolvenčním řízení - v minulosti ano, ale ty jsou již odepsány. Inventarizace skladů se provádí jednou za čtvrtletí. K odepisování pohledávek dochází výjimečně - řádově asi 0,02 % a to pouze ty, které byly v insolvenčním řízení (Rozhovor s účetním, 2018).

2.2 Analýza pohledávek

V této kapitole proběhne analýza pohledávek společnosti XYZ s.r.o. za roky 2016, 2017 a 2018. Sledovanou položkou jsou pohledávky v účtové třídě 3. Pohledávky jsou rozděleny na uhrazené a neuhrazené, před splatností a po splatností a podle 0-30 dní, 31-90 dní, 91-180 dní, 181-365 dní a nad 365 dní po splatnosti. Výše pohledávek jsou uvedeny v tabulkách a dále znázorněny v grafu.

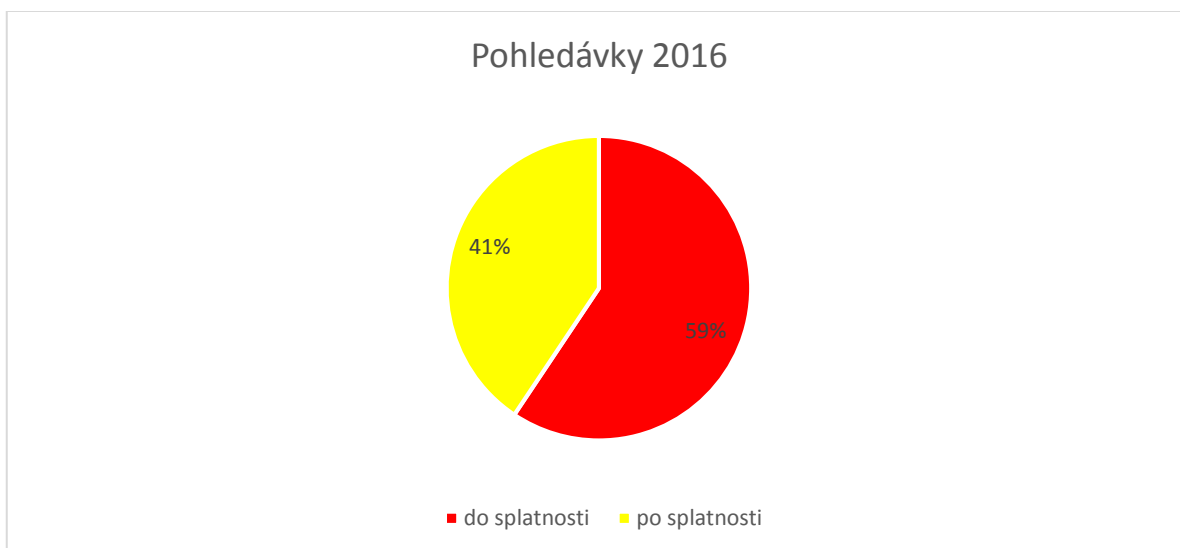
2.2.1 Analýza pohledávek za rok 2016

V roce 2016 je k 31. 12. 2016 evidováno celkem 50 758 309,73 Kč pohledávek. Uhrazené pohledávky dosahují výši 41 922 269,79 Kč, což znamená uhrazených 83 % z celkových pohledávek. Neuhrazené pohledávky dosahují zbylých 17 %, v tomto případě 8 836 039,94 Kč (Stav k 31. 12. 2016 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2016).

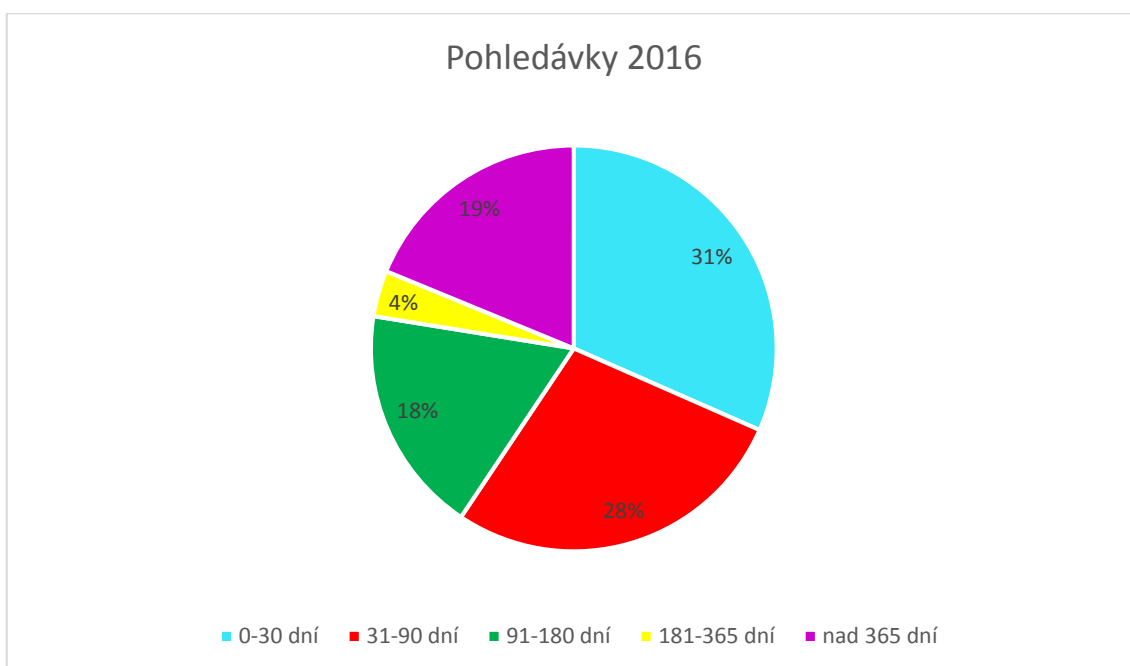
Graf č.1: Pohledávky 2016 - uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016)

Další analyzované pohledávky jsou pohledávky uhrazené do doby splatnosti a po době splatnosti. Celkem uhrazené pohledávky ve výši 41 922 269,79 Kč obsahují pohledávky uhrazené před uplynutím doby splatnosti a po uplynutí doby splatnosti. Pohledávky uhrazené před uplynutím doby splatnosti tvoří 59 % z celkem uhrazených pohledávek, a to částku ve výši 24 894 256,02 Kč. Pohledávky uhrazené po uplynutí doby splatnosti tvoří 41 % z celkem uhrazených pohledávek, a to částku ve výši 17 028 013,77 Kč (Stav k 31. 12. 2016 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o.2016).

Graf č.2: Pohledávky 2016 - po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016)

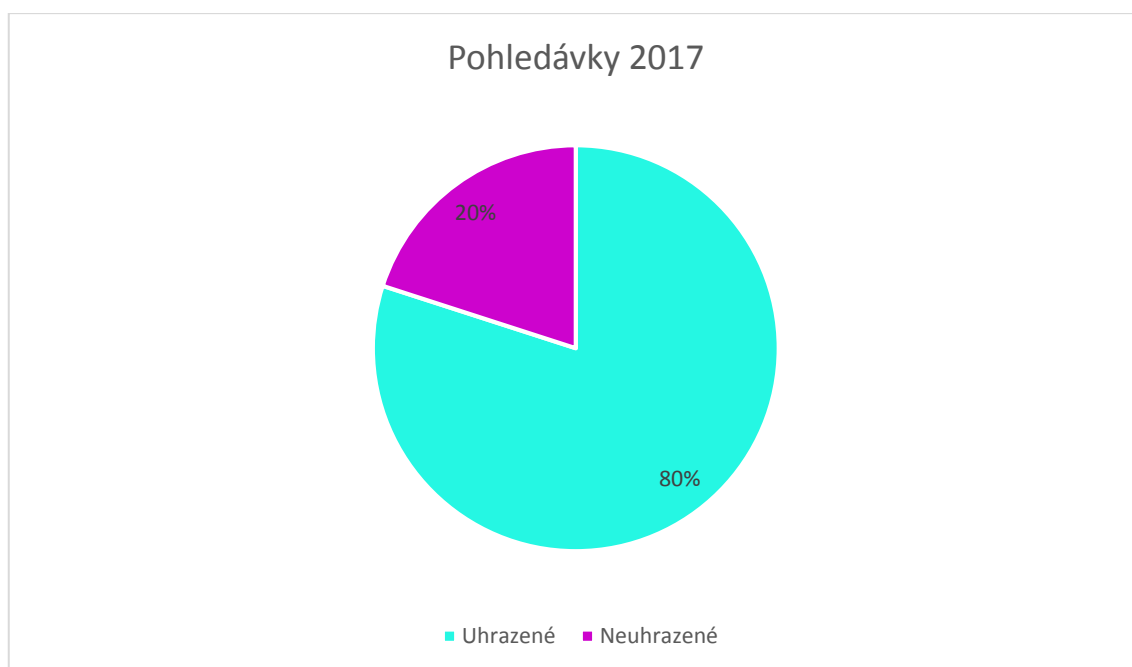
Pohledávky uhrazené po splatnosti činí 17 028 013,77 Kč. Tyto pohledávky jsou rozčleněny podle počtu dní po splatnosti. V nejvyšším počtu jsou zastoupeny pohledávky po splatnosti 0-30 dní ve výši 5 378 952,44 Kč, které činí 31 % uhrazených pohledávek, dále to jsou pohledávky uhrazené po splatnosti 31-90 dní ve výši 4 732 186,99 Kč, jejich zastoupení činí 28 % uhrazených pohledávek. Třetí nejčastější úhrada faktur je po splatnosti nad 365 dní v zastoupení 19 % z celkově uhrazených pohledávek, jejich výše činí 3 199 256,29 Kč. Uhrazené pohledávky po splatnosti 91-180 dní zaujímají 18 % uhrazených pohledávek ve výši 3 093 155,65 Kč. V nejmenším zastoupení je úhrada pohledávek po splatnosti 181-365 dní, která představuje částku 624 462,40 Kč, 4 % z uhrazených pohledávek (Stav k 31. 12. 2016 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2016).

Graf č.3: Pohledávky 2016 - podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016)

2.2.2 Analýza pohledávek za rok 2017

V roce 2017 je k 31. 12. 2017 evidováno celkem 52 530 842,78 Kč pohledávek. Uhrazené pohledávky dosahují výše 42 010 562,62 Kč, což znamená uhrazených 80 % z celkových pohledávek. Neuhrazené pohledávky dosahují zbylých 20 %, v tomto případě 10 520 280,16 Kč (Stav k 31. 12. 2017 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2017).

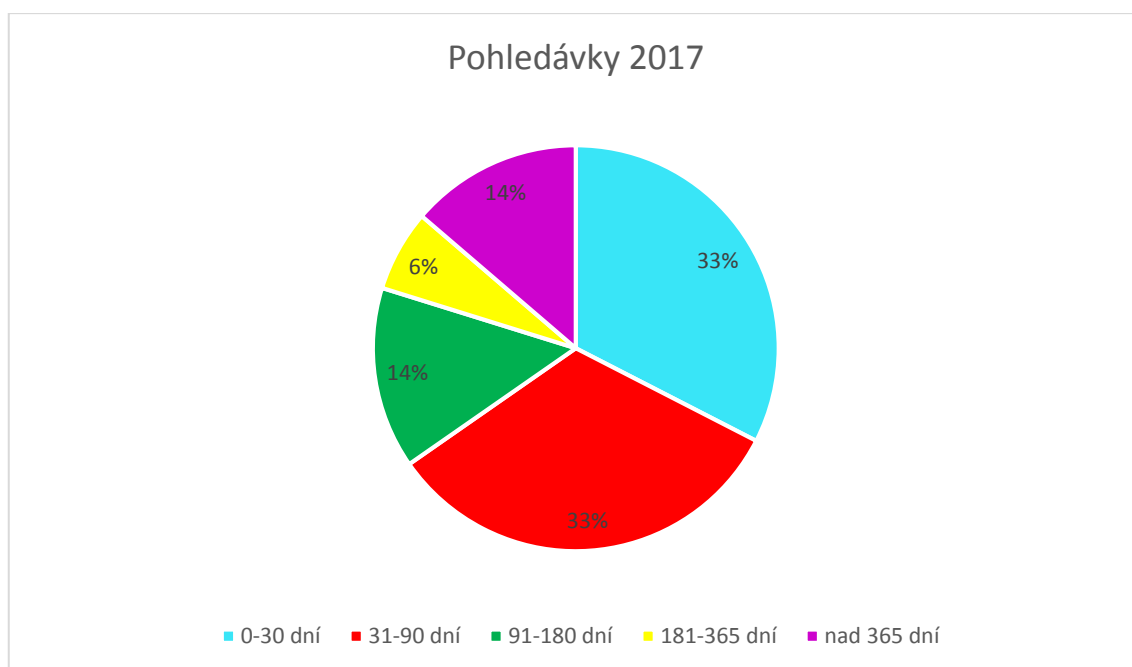
Graf č.4: Pohledávky 2017 - uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017)

Další analyzované pohledávky jsou pohledávky uhrazené do doby splatnosti a po době splatnosti. Celkem uhrazené pohledávky ve výši 42 010 562,62 Kč obsahují pohledávky uhrazené před uplynutím doby splatnosti a po uplynutí doby splatnosti. Pohledávky uhrazené před uplynutím doby splatnosti tvoří 62 % z celkem uhrazených pohledávek, a to ve výši 25 885 282,07 Kč. Pohledávky uhrazené po uplynutí doby splatnosti tvoří 38 % z celkem uhrazených pohledávek, a to ve výši 16 125 280,55 Kč (Stav k 31. 12. 2017 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2017).

Graf č.5: Pohledávky 2017 - po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017)

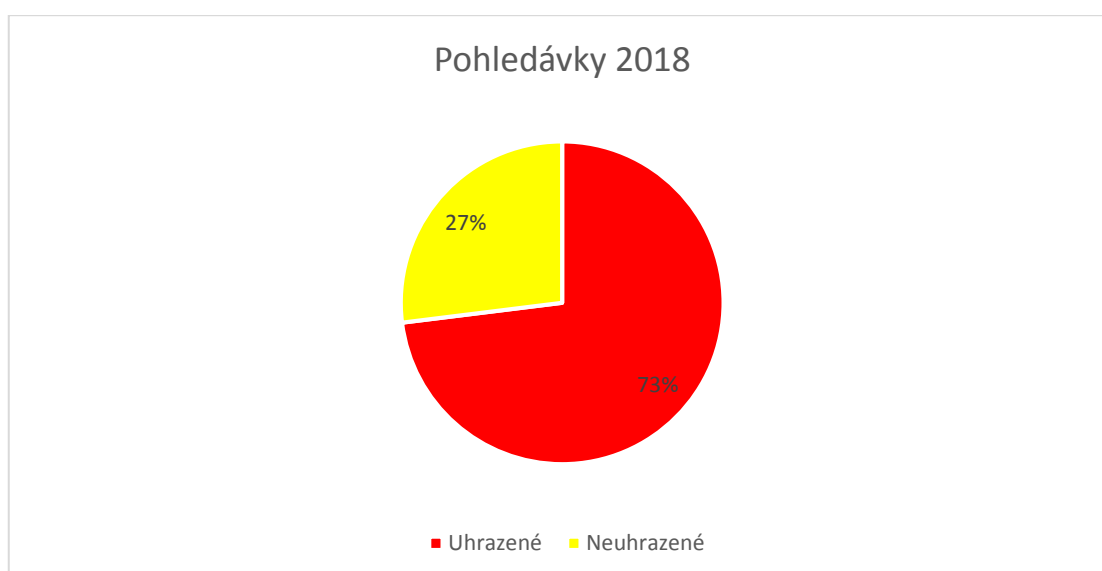
Pohledávky uhrazené po době splatnosti činí 16 125 280,55 Kč. Tyto pohledávky jsou rozčleněny podle počtu dní po době splatnosti. V nejhojnějším počtu jsou zastoupeny pohledávky po splatnosti 31-90 dní ve výši 5 285 263,13 Kč, které představují 33 % uhrazených pohledávek, dále to jsou pohledávky uhrazené po splatnosti 0-30 dní ve výši 5 248 579,40 Kč, jejich zastoupení činí 33 %. Vzhledem ke způsobu zaokrouhlování procent na celá čísla je rovnost pohledávek zdánlivá, neboť mezi uhrazenými pohledávkami po splatnosti 31-90 dní a 0-30 dní je rozdíl 36 683,73 Kč. Třetí nejčastější úhradou faktur je úhrada po splatnosti 91-180 dní v zastoupení 14 % z celkově uhrazených pohledávek, jejich výše činí 2 334 383,75 Kč. Uhrazené pohledávky po splatnosti nad 365 dní zaujímají na první pohled stejných 14 %, ale ve výši 2 211 524,62 Kč. Rozdíl mezi pohledávkami uhrazených po splatnosti 91-180 dní a nad 365 dní činí nezanedbatelných 122 859,13 Kč. Nejméně zastoupenou skupinou je úhrada pohledávek po splatnosti 181-365 dní, která představuje částku 1 045 529,65 Kč, 6 % z uhrazených pohledávek (Stav k 31. 12. 2017 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o.2017).

Graf č.6: Pohledávky 2017 - podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017)

2.2.3 Analýza pohledávek za rok 2018

V roce 2018 je k 31. 12. 2018 evidováno celkem 50 879 436,11 Kč pohledávek. Uhrazené pohledávky dosahují výše 37 159 425,74 Kč, což znamená uhrazených 73 % z celkových pohledávek. Neuhrazené pohledávky dosahují zbylých 27 %, v tomto případě 13 720 010,37 Kč (Stav k 31. 12. 2018 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2018).

Graf č.7: Pohledávky 2018- uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018)

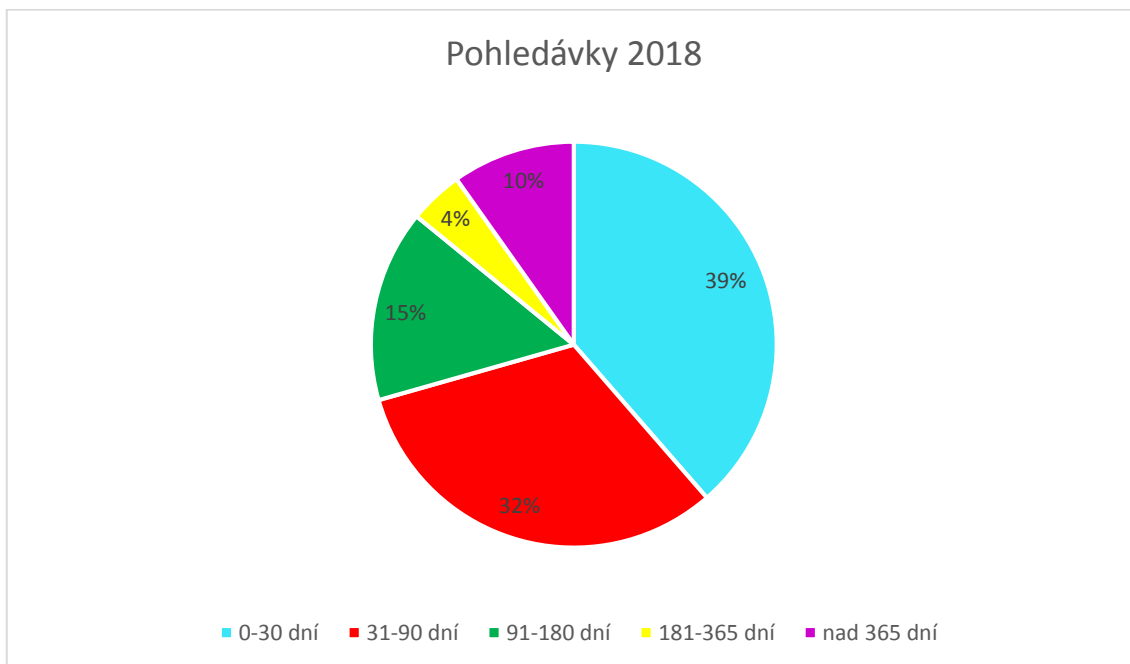
Další analyzované pohledávky jsou pohledávky uhrazené do doby splatnosti a po době splatnosti. Celkem uhrazené pohledávky ve výši 37 159 425,74 Kč obsahují pohledávky uhrazené před uplynutím doby splatnosti a po uplynutí doby splatnosti. Pohledávky uhrazené před uplynutím splatnosti tvoří 59 % z celkem uhrazených pohledávek, a to ve výši 21 965 702,17 Kč. Pohledávky uhrazené po uplynutí doby splatnosti tvoří 41 % z celkem uhrazených pohledávek, a to ve výši 15 193 723,57 Kč (Stav k 31. 12. 2018 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2018).

Graf č.8: Pohledávky 2018- po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018)

Pohledávky uhrazené po splatnosti činí 15 193 723,57 Kč. Tyto pohledávky jsou rozčleněny podle počtu dní po splatnosti. Nejčastěji jsou zastoupeny pohledávky po splatnosti 0-30 dní ve výši 5 866 158,92 Kč, které činí 39 % uhrazených pohledávek, dále to jsou pohledávky uhrazené po splatnosti 31-90 dní ve výši 4 859 753,37 Kč, jejich zastoupení činí 32 % uhrazených pohledávek. Třetí nejčastější úhrada faktur je po splatnosti 91-180 dní v zastoupení 15 % z celkově uhrazených pohledávek, jejich výše činí 2 324 916,44 Kč. Uhrazené pohledávky po splatnosti nad 365 dní zaujímají 10 % uhrazených pohledávek ve výši 1 490 158,90 Kč. V nejmenším zastoupení je úhrada

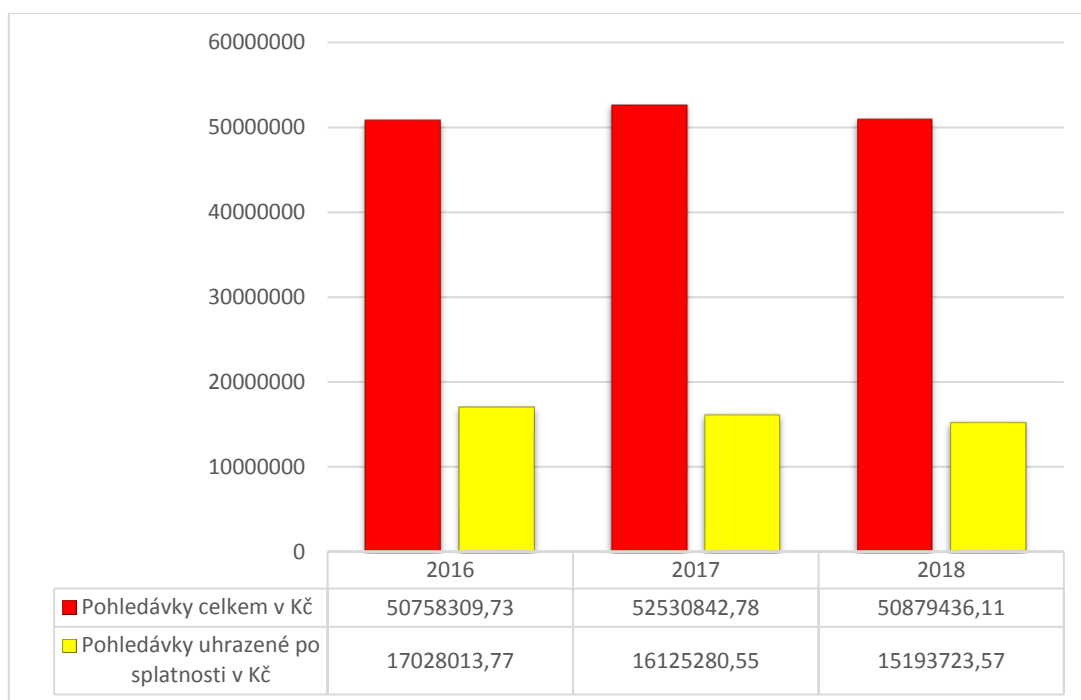
pohledávek po splatnosti 181-365 dní, která představuje částku 652 735,94 Kč, 4 % z uhrazených pohledávek (Stav k 31.12.2018 dle Účetní výkazy XYZ s.r.o. 2018).

Graf č.9: Pohledávky 2018- podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018)

2.2.4 Srovnání pohledávek v letech 2016-2018

V této kapitole jsou srovnány výsledky analýz roku 2016, 2017 a 2018. Hodnota celkových pohledávek se pohybuje ve srovnatelné výši. Nejvyšší hodnotu nabývají pohledávky v roce 2017, ve výši 52 530 842,78 Kč. V roce 2016 je to celkem 50 758 309,73 Kč, v roce 2018 50 879 436,11 Kč. Poměr hodnoty celkových pohledávek a uhrazených pohledávek po splatnosti je v roce 2016 – 41 %, v roce 2017 – 38 % a v roce 2018 také 41 %. Podobné výše hodnot mohou být způsobeny spoluprací pouze se stálými zákazníky a periodicky se opakujícími činnostmi. Hodnotu 38-41% pohledávek uhrazených po splatnosti považuji za vysokou. Domnívám se, že je způsobena nezajištěnými pohledávkami.

Graf č.10: Srovnání pohledávek 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018)

2.3 Ekonomičtí ukazatelé

V této části práce je provedena vertikální analýza XYZ s.r.o., výpočet podílu čistého kapitálu a srovnání ukazatelů likvidity a aktivity. Vzorce jsou aplikovány na hospodaření společnosti v letech 2016, 2017 a 2018. Vertikální analýza je provedena pro položky pohledávek a závazků, z rozvahy jsou to: celková aktiva, krátkodobé pohledávky, celková pasiva a krátkodobé závazky. Ukazatele likvidity vyčíslují běžnou likviditu, pohotovou likviditu a okamžitou likviditu. Jako ukazatele aktivity jsou použity doba obratu pohledávek a doba obratu závazků.

2.3.1 Vertikální analýza

Důležitými položkami pro sestavení vertikální analýzy závazků a pohledávek jsou celková aktiva, krátkodobé pohledávky, celková pasiva a krátkodobé závazky.

Tabulka č.6: Položky vertikální analýzy 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018)

Položka vertikální analýzy	2016	2017	2018
Celková aktiva	22 737 000 Kč	21 483 000 Kč	22 964 000 Kč
Krátkodobé pohledávky	9 252 000 Kč	8 194 000 Kč	9 033 000 Kč
Celková pasiva	22 737 000 Kč	21 483 000 Kč	22 964 000 Kč
Krátkodobé závazky	11 514 000 Kč	9 889 000 Kč	10 430 000 Kč

Po výpočtech vertikální analýzy ze vzorců z kapitoly 1.3.1 jsou výsledkem čísla v tabulce. Ukazatele vyjadřují procentuální poměr celkových aktiv a krátkodobých pohledávek, druhá část tabulky ukazuje procentuální poměr celkových pasiv a krátkodobých závazků. Všechny výpočty jsou uvedeny za roky 2016, 2017 a 2018.

Tabulka č.6: Výsledky vertikální analýzy 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o.2016-2018)

Položka vertikální analýzy	2016	2017	2018
Celková aktiva	100 %	100 %	100 %
Krátkodobé pohledávky	40,69 %	38,14 %	39,34 %
Celková pasiva	100 %	100 %	100 %
Krátkodobé závazky	50,64 %	46,03 %	45,42 %

Z výsledků vertikální analýzy vyplývá, že podíl krátkodobých pohledávek dosahuje poměr mezi 38 - 41 % z celkových aktiv, zatímco podíl krátkodobých závazků 45 – 51% z celkových pasiv. Poměr krátkodobých závazků na celkových pasivech převyšuje ve všech sledovaných letech poměr krátkodobých pohledávek na celkových aktivech. Výsledky vertikální analýzy napovídají, že doba obratu závazku bude vyšší než doba obratu pohledávek. Znamená to, že by podnik neměl mít problémy s úhradou pohledávek a neměl by se dostat do platební neschopnosti z tohoto titulu.

2.3.2 Ukazatele aktivity

Jako ukazatele aktivity jsou uvedeny doba obratu pohledávek a doba obratu závazků. V tabulce jsou výše položek z výkazu zisku a ztrát za rok 2016, 2017 a 2018, ze kterých jsou vypočteny ukazatele aktivity pomocí vzorců z kapitoly 1.3.2.

Tabulka č.7: Výše pohledávek 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů s.r.o. 2016-2018)

Položka	2016	2017	2018
Průměrný stav pohledávek	9 252 000 Kč	8 194 000 Kč	9 033 000 Kč
Krátkodobé závazky	11 514 000 Kč	9 889 000 Kč	10 430 000 Kč
Tržby	48 291 000 Kč	49 298 000 Kč	48 154 000 Kč

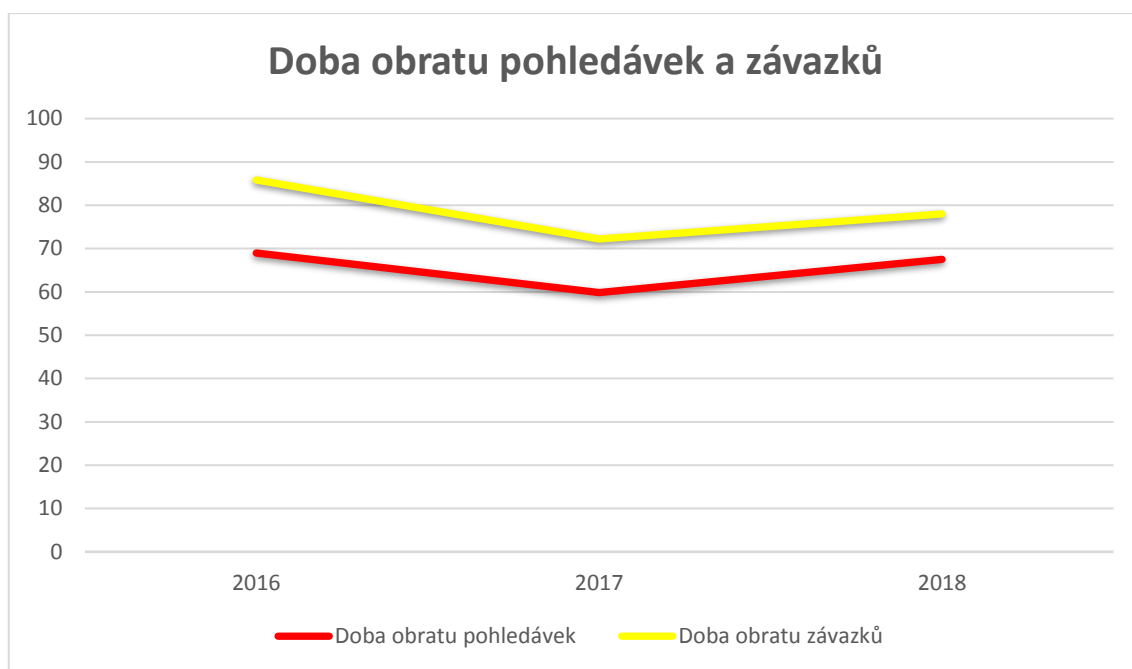
Doba obratu pohledávek a závazků

Ukazatele doby obratu vyjadřují rychlost obratu zvoleného aktiva či pasiva v jednotkách dní za jeden rok. V tabulce jsou uvedeny hodnoty za rok 2016, 2017 a 2018.

Tabulka č.8: Doba obratu pohledávek a závazků 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů s.r.o. 2016-2018)

	2016	2017	2018
Doba obratu pohledávek	68,97	59,84	67,53
Doba obratu závazků	85,83	72,21	77,97

Podnik dosahuje ve sledovaných letech vyšší doby obratu závazků nad dobami obratu pohledávek, jak napověděly výsledky kapitoly 2.3.1. Na základě hodnot ukazatelů aktivit lze předpokládat, že úhrady pohledávek jsou bezproblémové. Ačkoliv jsou tyto výsledky uspokojivé, je potřeba motivovat dlužníky k úhradám. Doba obratu závazků nabývá mezi 72 – 86 dny. Vyšší hodnota v roce 2016 mohla být způsobena úhradou závazku z minulého roku, což ovlivňuje platební schopnost podniku.

Graf č.111: Doba obratu pohledávek a závazků 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů 2016-2018)

2.3.3 Ukazatele likvidity

V této kapitole jsou uvedeny ukazatele likvidity, které zobrazují schopnost podniku hradit své závazky. V tabulce jsou hodnoty z rozvah podniku, které jsou dosazeny do vzorců z kapitoly 1.3.3. Částky jsou uvedeny za rok 2016, 2017 a 2018.

Tabulka č.9: Položky likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018)

Položka likvidity	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	19 364 000 Kč	19 787 000 Kč	19 388 000 Kč
Krátkodobé cizí zdroje	11 514 000 Kč	9 889 000 Kč	10 430 000 Kč
Krátkodobé pohledávky	9 252 000 Kč	8 194 000 Kč	9 033 000 Kč
Krátkodobý finanční majetek	641 000 Kč	810 000 Kč	508 000 Kč

Výsledky v tabulce vyčíslují hodnoty běžné likvidity, podílu čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech, pohotové aktivity a okamžité aktivity.

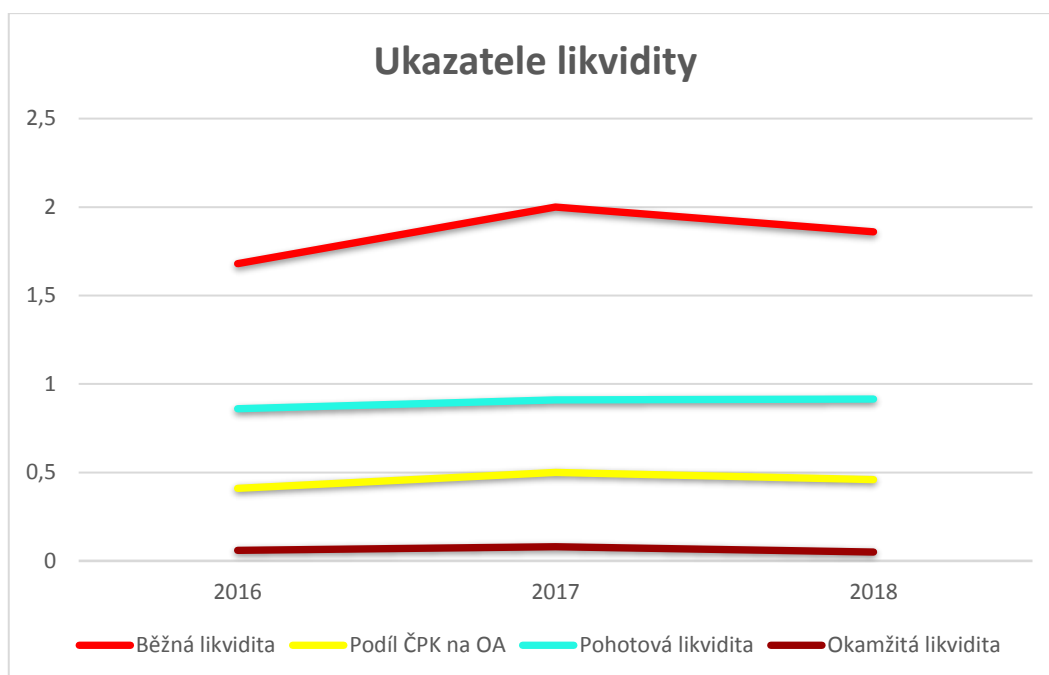
Tabulka č.10: Výsledky likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018)

Položka likvidity	2016	2017	2018
Běžná likvidita	1,68	2,00	1,86
Podíl ČPK na OA	0,41	0,50	0,46
Pohotová likvidita	0,86	0,9105	0,9147
Okamžitá likvidita	0,06	0,08	0,05

Ukazatel běžné likvidity udává, že se podnik nachází v analyzovaných letech v optimálním rozmezí, znamená to správné využívání zdrojů. Ukazatel čistého pracovního kapitálu udává ve sledovaných letech optimální krátkodobou finanční stabilitu.

Ve všech sledovaných letech hodnota ukazatele pohotové likvidity nabývá lehce pod rozmezím 1-1,5. Znamená to, že podnik nedisponuje oběžnými aktivy ve formě pohotových aktiv a prodává zásoby na krytí krátkodobých zdrojů.

Hodnota ukazatele okamžité likvidity vypovídá o neefektivním využití finančních prostředků ve všech sledovaných letech a neschopnosti splácet krátkodobé závazky součtem krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků.

Graf č.12: Ukazatele likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018)

Celkově lze o ukazatelích likvidity říci, že je společnost stabilní a pohybuje se kolem doporučených hodnot. V okamžité likviditě společnost nesplňovala optimum, u pohotové likvidity je mírně pod rozmezím a běžnou likviditu splňuje ve všech letech. Z vypočtených hodnot však lze usoudit, že rok 2017 byl pro podnik nejúspěšnější.

2.4 Shrnutí

Po provedení analýz pohledávek jsou zjištěny skutečnosti s problémovým zajištěním a vymáháním pohledávek. Ukazatele likvidity a aktivity ukazují stabilní fungování, avšak rozdělení pohledávek na uhrazené pohledávky, neuhrazené pohledávky, pohledávky uhrazené před dobou po splatnosti, pohledávky uhrazené po době splatnosti a rozdělení uhrazených pohledávek podle dní splatnosti jsou nestabilní. Skoro 40 % pohledávek je uhrazeno po splatnosti faktur a kolem 20 % je pohledávek neuhrazených. Výsledky ukazují na nezajištění pohledávek, které jsou vymáhány pouze zaměstnancem a komunikací s dlužníky. Obávám se, že dlužníci nemají motivaci k včasným úhradám. Zajištění pohledávek by mohlo přispět k ekonomickému růstu společnosti.

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ VČETNĚ JEJICH EKONOMICKÉHO ZHODNOCENÍ

Tato část bakalářské práce se zabývá vlastními návrhy řešení včetně jejich ekonomického zhodnocení. Na základě provedené analýzy pohledávek konkrétního subjektu navrhuji možná řešení. Prvním okruhem jsou pohledávky spojené se zákazníky a předcházení se nespolehlivým zákazníkům, dále jsou uvedeny možnosti zajištění, vymáhání a zhodnocení navržených opatření.

3.1 Pohledávky

V analytické části bakalářské práce je zjištěno, že nejčastější časovou prodlevou při hrazení pohledávek po splatnosti je 0-90 dní. Častým důvodem placení pohledávek po splatnosti bývá nedostatečná kontrola splatnosti pohledávek spojená s jejich zajištěním. Nutností zlepšení placení faktur je včasná urgence. Pro zlepšení včasného hrazení faktur je zajištění automatického generování e-mailů před koncem splatnosti faktur. K tomu je potřeba zaměstnanec, který bude zajišťovat správné provádění urgencye a urgence opakovat.

3.2 Předcházení vzniku problematických pohledávek

Jelikož se jedná se o specifické zboží, je nabízeno omezeným skupinám zákazníků. Navýšení poptávky závisí na nárůstu pacientů nemocnic nebo soukromých ordinací. Navrhuji průzkum pro rozšíření zákazníků spolu s prověřováním jejich schopností splácet závazky. Pro zjišťování spolehlivosti potencionálních zákazníků slouží řada instrumentů.

Veřejný rejstřík a Sbírka listin

Veřejný rejstřík a Sbírka listin jsou jedny z možností ověřování společností. Veřejný rejstřík a Sbírka listin jsou provozovány Ministerstvem spravedlnosti České republiky. Rejstřík je volně dostupný online na www.justice.cz. Nevýhodou je, že ne všechny subjekty mají povinnost být zapsány v obchodním rejstříku. Povinnost zveřejnění zahrnuje obchodní korporace, spolky, obecně prospěšné společnosti, společnosti vlastníků, nadace, spolky, právnické osoby veřejnoprávní povahy zapisované do obchodního rejstříku, některé právnické osoby a jiné. Tato doména je provozována

bezplatně a její výhodou je veřejná dostupnost. V rejstříku jsou zveřejňovány zakladatelské listiny a výroční zprávy, které umožňují náhled především do rozvah, výkazu zisku a ztráty a příloh k účetní závěrky. Díky účetním výkazům lze provést výpočty finanční analýzy pro zjištění ekonomických ukazatelů. Výsledky finanční analýzy pomáhají k odhadnutí finančního a ekonomického stavu podnikatele, jejichž ukazatele umožňují objektivnější rozhodnutí o možné spolupráci (www.or.justice.cz, 2019)

Ares

Ares je administrativní registr ekonomických subjektů, který je provozován za účelem zveřejnění údajů o ekonomických subjektech. Zdrojem systému jsou informace státní správy. Fungování registru zajišťuje Ministerstvo financí, díky kterému jsou bezplatně zveřejňovány informace o registrovaných společnostech v České republice (www.info.mfcr.cz, 2019).

Cerd

Cerd je Centrální registr dlužníků České republiky dostupný online na www.centralniregistrdluzniku.cz. Jedná se o registr, který nabízí bezplatné i zpoplatněné služby. Náplní registru je kontrola a prevence vzniku obchodních vztahů s dlužníky (www.centralniregistrdluzniku.cz, 2019).

Tabulka č.11: Ceník CERD pro podnikatele (Zdroj: Vlastní zpracování dle www.centralniregistrdluzniku.cz)

Právnícké a fyzické osoby, které podnikají	
Tarif Kredit	Kreditní systém s cenou 50 Kč za každé hledání v databázích CERD + 50 Kč za každý vklad dlužníka (nabití kreditu min. 1 000 Kč)
Tarif Basic	Přístup na 1 rok formou 1 000 Kč/ 1 měsíc
Tarif Full	Přístup na 1 rok - 10 000 Kč/ 1 rok
Tarif Promo	Přístup na 1 rok - 2 000 Kč/ 1 rok s povinností umístění loga CERD na své www stránky
Tarif Reciprocal	Přístup na 1 rok- 1 000 Kč s povinností vkladu všech dlužníků s platbou po splatnosti delší než 30 dní

Právnické a fyzické osoby, které podnikají s obratem vyšším než 100 000 000 Kč	
Tarif HOLDING	Délka služeb 5 let s reciproční dohodou 5 000 Kč/ 1 měsíc
Tarif HOLDING+	Délka služeb 5 let bez reciproční dohody 10 000 Kč/ 1 měsíc

Jelikož XYZ s.r.o. nevyužívá žádnou z možností předcházení vzniku pohledávek s neověřenými zákazníky, doporučuji se touto problematikou zabývat. Při ověřování dlužníků lze předejít zvyšování nákladů na vymáhání pohledávek. Stálé zákazníky není potřeba ověřovat. V rámci šetření nákladů na ověřování zákazníků doporučuji využít Veřejného rejstříku a Sbírky listin. Jelikož ne všechny subjekty mají povinnost být na www.justice.cz zveřejněny, doporučuji souběžně spolupracovat s registrem Ares. Pokud by se ověření zákazníka zdálo nedostatečným, doporučuji zvolit při jednorázovém vyhledání tarif Kredit. Při častém vyhledávání v registru Cerd je k uvážení změna jeho tarifu.

3.3 Efektivní způsoby zajištění

Tato část bakalářské práce se zabývá možnostmi zajištění pohledávek. Zajištění pohledávek je méně finančně a časově nákladné než následné vymáhání. Zajištění pohledávek by mělo motivovat dlužníky k včasnému hrazení pohledávek a při možném vymáhání pohledávek zlepšit postavení věřitele.

Zálohové platby

Zálohové platby jsou možnými zajišťovacími instrumenty. Jestliže je ve smlouvě stanovena zálohová platba, znamená to, že je splacena alespoň dílčí část pohledávky. Výše zálohy doporučuji v procentuálním vyjádření podle hodnocení odběratelů. Příliš vysoká zálohová platba může zákazníka odradit. Navrhuji opatření:

- 50 % výši zálohy z celkové částky faktury s hodnocením odběratele, který hradí své závazky nad 120 dnů po splatnosti
- 40 % výši zálohy z celkové částky faktury s hodnocením odběratele, který hradí své závazky do 120 dnů po splatnosti

- 30 % výši zálohy z celkové částky faktury s hodnocením odběratele, který hradí své závazky do 90 dnů po splatnosti
- 20 % výši zálohy z celkové částky faktury s hodnocením odběratele, který hradí své závazky do 60 dnů po splatnosti
- 10 % výši zálohy z celkové částky faktury s hodnocením odběratele, který hradí své závazky do 30 dnů po splatnosti
- V případě stálého zákazníka, který hradí pohledávky včas před splatností pohledávky nenavrhují opatření zálohových plateb.

Skonto z ceny

Motivací dlužníků k uhrazení před termínem splatnosti pohledávek je skonto z ceny. Skonto z ceny představuje určitou slevu zboží, která je odečtena při řádném plnění. Sleva by měla motivovat potenciálního dlužníka k peněžnímu plnění, ale neměla by znevýhodňovat dodavatele. Jelikož je téměř 40 % pohledávek hrazeno po splatnosti, považují toto opatření za vhodné. Splatnost faktur je stanovena mezi 30-120 dni. Při uhrazení pohledávky do jednoho týdne od vzniku pohledávky navrhuji 4 % skonto z celkové ceny pohledávky. Pokud kupující zaplatí mezi 8. a 20. dnem, doporučuji skonto 2 % a při uhrazení závazku kupujícího po 20. dni, ale před koncem splatnosti pohledávky 1 % z celkového plnění.

Tabulka č.12: Návrh výše skonta z ceny plnění (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výše skonta	Plnění
4 %	Úhrada pohledávky do 1 týdne od vzniku pohledávky
2 %	Úhrada pohledávky od 8. do 20. dne od vzniku pohledávky
1 %	Úhrada pohledávky po 20. dnu vzniku do splatnosti pohledávky

Splátkový kalendář se ztrátou výhody splátek

Do dohody o splátkách doporučuji zakotvit informace o věřiteli, informace o dlužníkovi, formu splácení, počet a výši stanovených splátek. Splátkový kalendář se ztrátou výhody splátek může pomoci předcházet vymáhání pohledávek a zabránit růstu nákladům spojených s vymáháním.

Úrok z prodlení

Úrok z prodlení slouží k motivaci zákazníků k včasným úhradám. Úrok z prodlení doporučuji zakotvit v kupní smlouvě a přesně stanovit. Jedná se o úrok, který úměrně či neúměrně roste s počtem dní po splatnosti faktur. Úrok by neměl být likvidační, ale opravdu motivovat ke splácení. Jelikož je splatnost faktur nastavena mezi 30-120 dny, navrhuji po 30 dnech procentuální rozmezí od 0,01 % do 0,1 % za den.

Tabulka č.13: Návrh úroku z prodlení (Zdroj: Vlastní zpracování)

Počet dnů po splatnosti pohledávky	Úrok z prodlení
Do 30 dnů	0,01 %
Do 60 dnů	0,06 %
Do 90 dnů	0,08 %
Do 120 dnů	0,1 %

Notářský zápis o právním úkonu se svolením vykonatelnosti

Navrhuji do slum zakotvit notářský zápis s doložkou přímé vykonatelnosti. V případě, kdy dlužník neplní svůj dluh, může věřitel přistoupit k přímému výkonu. Notářský zápis zkracuje řešení sporů a čas. V tabulce uvádím odměny notáře dle Zákonu č. 196/2001 Sb.

Tabulka č.14: Odměna notáře podle tarifní hodnoty (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 196/2001 Sb., Příloha-Položka A)

Za sepsání notářského zápisu o právním jednání	
Nejméně	1 000 Kč
Z prvních 100 000 Kč tarifní hodnoty	2,0 %
Z přebývajících částky až do 500 000 Kč tarifní hodnoty	1,2 %
Z přebývajících částky až do 1 000 000 Kč tarifní hodnoty	0,6 %
Z přebývajících částky až do 3 000 000 Kč tarifní hodnoty	0,3 %
Z přebývajících částky až do 20 000 000 Kč tarifní hodnoty	0,2 %

Z přebývajících částky až do 30 000 000 Kč tarifní hodnoty	0,1 %
Z přebývajících částky až do 100 000 000 Kč	0,05 %
Částka nad 100 000 000 Kč se do základu tarifní hodnoty nezapočítává.	

Za sepsání notářského zápisu o dohodě se svolením k vykonatelnosti notářského zápisu je to částka dvou třetin z částky vypočtené z tabulky; vždy nejméně 2000 Kč (Příloha k vyhlášce č. 196/2001 Sb.).

3.4 Vymáhání pohledávek

Kapitola Vymáhání pohledávek se zabývá možnostmi vymáhání pohledávek. Při nezajištění pohledávek může dojít k vymáhání pohledávek. Jedním způsobem je mimosoudní vymáhání pohledávek, a to vlastními silami věřitele nebo inkasní kanceláří. Dalším způsobem je soudní vymáhání, to je ale nákladově a časově náročnější.

3.4.1 Mimosoudní vymáhání pohledávek

Při neuspokojení pohledávky je pro dodatečné plnění dlužníkem nutné vymáhání. V první řadě je možností vymáhání vlastními silami věřitele. Věřitel se snaží urgovat dlužníka formou upomínek, aby splatil věřitelovu pohledávku. Další možností je způsob vymáhání pomocí inkasních nebo advokátních kanceláří. Náklady se často liší.

Vymáhání pohledávek věřitelem

Vymáhání pohledávek věřitelem vyžaduje zaměstnance, který bude zodpovědný za vymáhání pohledávek. Náplní práce bude zjišťování informací o nesplacených pohledávkách, telefonické upomínky dlužníkům, zasílání upomínek elektronickou poštou, datovou schránkou a listinnou formou. Dále také zasílání doporučených upomínek, dodejkou, emailem. Zaměstnanec bude komunikovat s odběrateli, domlouvat úhrady a sjednávat platební kalendáře. Pro úspěšné vymáhání pohledávek je nutná včasná kontrola faktur spojená s jejich zajištěním. Zajištění doporučuji zakotvit do smluv s odběrateli zálohové platby, skonto z ceny a úroky z prodlení. Pro úspěšnější vymáhání je nutno upomínky stupňovat a uvedené kroky provést. Psaný způsob urgencye nabývá

vážnější povahy než elektronický způsob, a proto bychom měli formu upomínek zohlednit. Výhodou vymáhání pohledávek věřitelem jsou nízké náklady na vymáhání.

- **Upomínka 1**

Vážený zákazníku,

na základě smlouvy XXX si Vás dovoluujeme upozornit na neuhrazenou fakturu číslo XXX na základě XXX smlouvy, splatnou ke dd. mm. rr, vystavenou na částku XXX Kč. Věříme, že došlo pouze k nedorozumění a prosíme ihned o úhradu.

Pokud již došlo k úhradě, informujte nás o ní.

- **Upomínka 2**

Vážený zákazníku,

dosud nevidujeme uhrazení faktury číslo XXX základě XXX smlouvy na částku XXX Kč, splatnou ke dd. mm. rr. Tímto Vás důrazně vyzýváme k úhradě faktury XXX do 7 dní od XXX, na kterou již byla zasílána upomínka.

V případě neuhrazení faktury jsme nuceni navýšit dlužnou částku o úroky z prodlení a náklady spojené s vymáháním.

Pokud již došlo k úhradě, na upomínku neberte zřetel.

- **Upomínka 3**

Vážený zákazníku,

upozorňujeme Vás na poslední možnost k uhrazení faktury číslo XXX základě XXX smlouvy na částku XXX Kč k dd. mm. rr. Urgentně Vás vyzýváme k úhradě této faktury na bankovní účet XXXXXXXXXXXX/XXXX, a to do 3 dní od XXX.

V případě neuhrazení faktury jsme připraveni k řešení právní cestou. Jsme přesvědčeni, že jde o nedorozumění a nebudeme nuceni přistupovat k tomuto kroku.

Vymáhání pohledávek inkasní kanceláří

V případě, že podnikatel je časově vytížen nebo nemá dostatek zaměstnanců, kteří by se vymáháním pohledávek vlastními silami mohli zabývat, je inkasní kancelář vhodným

řešením. Inkasní kanceláře si účtují poplatky za výkon služeb, které často nejsou zveřejněny.

Podnikatel musí zvážit náklady, které vynaloží na vymáhání pohledávek inkasní kanceláří. Seznam registrovaných a ověřených agentur nalezneme na www.centralniregistdluzniku.cz. Výhodou je zveřejnění místa působení agentur, stížnosti na podvodné agentury a absence podvodných agentur. Pokud bychom srovnávali výše poplatků inkasních kanceláří, musíme ceníky služeb vyhledávat, popřípadě kontaktovat konkrétní agentury a brát v úvahu ceny bez DPH 21 %.

Tabulka č.12: Ceník služeb (Zdroj: Vlastní zpracování dle www.safin-invest.cz, www.mimosoudni.cz, www.ceskakreditni.cz, 2019)

Inkasní kancelář	Poplatek za služby
SAFIN INVEST s.r.o.	6-30 % vymožené částky, u pohledávek nad 200 000 Kč individuální hodnota
Mimosoudní	5-30 % z dlužné částky
Česká kreditní a.s.	10-30 % vymožené částky + náklady související s vymáháním

Ve výběru inkasní kanceláře doporučuji zvolit nejlevnější a nejspolehlivější kancelář na základě portálu a zjištěných ceníků od kanceláří. Výčet inkasních kanceláří v tabulce je pouze demonstrativní, dalších 5 kanceláří jsem kontaktovala e-mailem, 3 odpověděly, že se odměna odvádí od hodnoty vymáhané částky, 2 kanceláře neodpověděly.

Faktoring a forfaiting

Tuzemské banky často nabízí faktoringové a forfaitingové služby variantou regresivní (se zpětným postihem dodavatele) či bezregresní (bez zpětného postihu dodavatele). Zatímco v bezregresní variantě přebírá banka rizika spojená s nesplacením pohledávek, v regresní formě banka rizika pohledávek nepřebírá.

Factoring České spořitelny

Factoring České spořitelny nabízí komplexní služby v oblasti pohledávek, odkup krátkodobých a pravidelně se opakujících pohledávek za tuzemskými i zahraničními odběrateli. Financují klienty ve výši až 90 % z vystavených faktur. Starají se na žádost také o upomínky dlužníkům. Výhodou je přebrání rizika z nesplacení a možnost eFactoringu (www.factorings.cz, 2019).

Komerční banka

Komerční banka nabízí factoring s flexibilní formou financování pohledávek s možností zajištění proti platební neschopnosti odběratelů. Klientům zajišťují financování 70-90 % ceny pohledávek. Nabízí také rychlý přístup k finančním prostředkům a stav pohledávek online (www.kb.cz, 2019).

Raiffeisen bank

Raiffeisen bank odkupuje krátkodobé a střednědobé tuzemské i zahraniční pohledávky před splatností, vzniklé z dodávek zboží a služeb, bez práva jejich zpětného postoupení (postihu) na klienta. Tato banka nabízí služby odkupu pohledávek s postihem i bez postihu. V případě tuzemské dlužníka umožňuje odkup pohledávky včetně DPH. Cenové podmínky jsou kalkulovány individuálně podle struktury transakce a bonity dlužníka (www.rb.cz, 2019).

V případě prodeje pohledávek doporučuji podnikateli získat konkrétnější podmínky pro factoring či forfaiting u více bankovních i nebankovních institucí. Při různé hodnotě pohledávky se mohou smluvní podmínky lišit. Na první pohled se mi zdá Komerční banka z uvedených bank nejspolehlivější, protože omezuje minimální i maximální hodnoty 70 – 90 %. Víme tedy, že výnos pohledávka bude minimálně 70 % ceny pohledávek. Nevýhodou Komerční banky je, že výnos z prodeje pohledávek této bance může klesnout pod 70 %. Při odkupu tuzemských pohledávek je vhodné využít služeb Raiffeisenbank, která umožňuje odkup včetně DPH. Výhodou je také odkup krátkodobých i střednědobých pohledávek, tuzemských i zahraničních.

3.4.2 Soudní vymáhání pohledávek

Nákladnějším, ale efektivnějším způsobem vymáhání pohledávek je soudní vymáhání. Společnost XYZ s.r.o. pohledávky ve stavu soudního vymáhání neeviduje, avšak v této kapitole se pokusím o doporučení spojené s touto problematikou v případě, že by k takové situaci došlo. Jak bylo řečeno, soudní vymáhání je nákladné, jak finančně, tak časově. První fází je nalézací řízení, dále vykonávací řízení a popřípadě řízení insolvenční.

Nalézací řízení

Nalézacího řízení je zahájeno podáním žaloby věřitele k získání exekučního titulu, jak je dále uvedeno v kapitole 1.1.7.

Časově i nákladově nejvýhodnější variantou je zkrácené civilní řízení. Výsledkem je elektronický platební rozkaz, který je levnější variantou platebního rozkazu a limitován částkou do 1 milionu korun. Pokud je vymáhaná částka včetně příslušenství vyšší než 1 milion korun českých, nelze elektronický platební rozkaz vydat.

Tabulka č.133: Porovnání poplatků za listinný a elektronický platební rozkaz (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., Příloha)

Výše pohledávky	Za návrh na zahájení občanského soudního řízení	Výše pohledávky	Za návrh na vydání elektronického platebního rozkazu
		do částky 10000 Kč včetně	400 Kč
do částky 20000 Kč	1 000 Kč	v částce vyšší než 10000 do 20000 Kč včetně	800 Kč

v částce vyšší než 20000 Kč do 40000000 Kč	5 % z této částky	v částce vyšší než 20000 Kč	400 Kč
v částce vyšší než 40000000 Kč	2000000 Kč a 1 % z částky přesahující 40000000 Kč; částka nad 250000000 Kč se nezapočítává	-	

Vykonávací řízení

Možnostmi vykonávacího řízení je výkon rozhodnutí dle občanského soudního řádu (OSŘ) nebo exekucí dle exekučního řádu (EŘ), jak uvádí kapitola 1.1.7. Pokud dlužník neplní dobrovolně, doporučuji vymáhání pohledávek exekucí.

Exekuční řízení je výhodnější variantou, které šetří čas a šetří náklady. Uvádím zde odměny exekutorů, ve kterých není zohledněno DPH. Dalšími náklady při vymáhání exekucí jsou náklady s exekucí spojené, tzv. hotové výdaje. Hotové náklady jsou určené vyhláškou č. 330/2001 Sb. Paušální částka těchto výdajů je 3 500 Kč. Převýší-li náklady tuto částku, je dlužník povinen exekutorovi tuto vyšší částku zaplatit.

Tabulka č.14: Odměna za exekuci ukládající peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 330/2001 Sb., §6)

Exekuce ukládající zaplacení peněžité plnění	Odměna
Odměna činí nejméně 2 000 Kč	
Do 3 000 000 Kč základu	15 % z hodnoty plnění
3 000 0001 Kč- 40 000 000 Kč	10 % z hodnoty plnění
40 000 001 Kč- 50 000 000 Kč	5 % z hodnoty plnění
50 000 001 Kč- 250 000 000 Kč	1 % z hodnoty plnění
Částka nad 250 000 000 Kč se do základu nezapočítává	

3.5 Účetní, daňové a ekonomické hledisko

Výsledky ekonomických ukazatelů analytické části této práce vypovídají o stabilitě XYZ s.r.o. Hodnoty ukazatelů likvidity a aktivity jsou v doporučeném rozmezí. Vyšší doba obratu závazků než doba obratu pohledávek vypovídá o bezproblémové úhradě pohledávek. V opačném případě, kdy je doba obratu pohledávek vyšší než doba obratu závazků, to může způsobovat problémy s úhradou vlastních pohledávek.

Problémovou oblast spatřuji v zajištění pohledávek. Potřebná je motivace k včasným úhradám faktur, což poskytuje více peněžních prostředků do rozvoje podnikatele. V průměru je téměř 40 % pohledávek hrazených po splatnosti, což vidím jako negativní jev.

Společnost netvoří daňové ani účetní opravné položky. K vymáhání pohledávek nedošlo, pouze k jednorázovému odpisu, což bylo nezbytné, jelikož dlužná společnost dospěla k úpadku.

3.6 Shrnutí návrhů a posouzení realizovatelnosti v praxi

Společnosti XYZ s.r.o. doporučuji zlepšení zajištění a vymáhání pohledávek. Prvním krokem je důkladnější vedení objednávek, faktur a správa pohledávek. Dalším krokem je zajištění pohledávek ve formách uvedených v předchozí kapitole. Jde o zálohové

platby, platby při převzetí zboží, platby předem, ručení, skonto z ceny, úrok z prodlení a notářský zápis o právním jednání. Vzhledem k tomu, že vlivná část pohledávek je hrazena po splatnosti, doporučuji motivovat dlužníky k placení závazků. V první řadě se nabízí forma skonto z ceny. Skonto z ceny je pozitivně motivační prostředek. Dlužníci jsou odměňováni za včasné plnění, které potěší zákazníka, ale není tak vysoké, aby ovlivnilo společnost. Skonto z ceny se zdá podnikateli přijatelným motivováním dlužníků.

Vhodným instrumentem jsou zálohové platby, které často vypovídají o zákazníku a jeho možnostech plnění. Podle podnikatele ale není vhodným opatřením kvůli stálý zákazníkům a věrohodnosti mezi společnostmi a zákazníky. Opatření shledává v případě nových zákazníků přijatelné. Návrh úroku z prodlení se také nezdá vhodným opatřením vzhledem k tomu, že by mělo negativní vliv potenciální zákazníkům. Vhodným zajištěním pohledávek je ručení, které poskytují třetí osoby, čímž pohledávka nabývá na důležitosti. Notářský zápis je nákladnějším prostředkem z pohledu financí, ale časově nenáročný. Podnikateli se zdá zajištění přijatelné u odběratelů, u kterých se obává peněžních plnění. Splátkový kalendář se ztrátou výhody splátek má podnikatel za přijatelné v případech, kdy jde o odběratele, který opakovaně neplatí svůj dluh.

Při dostatečném zajištění pohledávek lze dále rozebírat problematiku vymáhání. Nutné není využití všech navržených forem zajištění, ale potřebná zajištění odhadnout. XYZ s.r.o. nemá zkušenosti s vymáháním, ale je třeba se zabývat jejich případným řešením. Vymáhání může být provedeno mimosoudní či soudní cestou. Společnost evidovala pohledávku, kterou již odepsala. XYZ s.r.o. spolupracuje s klienty, kteří při neschopnosti splácet své závazky bankrotují, upadají do úpadku a likvidují se.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci byla provedena podrobná analýza XYZ s.r.o. v oblasti pohledávek a byla navržena zlepšení jejich zajištění a vymáhání. V teoretické části práce byly vymezeny základní pojmy týkající se problematiky zajištění a vymáhání pohledávek: dluh, dlužník, věřitel a pohledávka, a to z hlediska právního, účetního, daňového a ekonomického. Na základě finanční analýzy byly zjištěny výsledky finančních ukazatelů, díky kterým byly zjištěny nedostatky v zajištění a vymáhání pohledávek. Zajišťování pohledávek slouží ke snadnější vymahatelnosti pohledávek a k výhodnějšímu postavení věřitele při možném vymáhání.

Teoretická část bakalářské práce byla věnována problematice zajištění a vymáhání pohledávek z právního, účetního, daňového a ekonomického hlediska. Právní oblast se zabývá pohledávkami od základního vymezení, vzniku pohledávek a závazků, příslušenství pohledávek, uzavírání smluv, zajištění, vymáhání pohledávek až k zániku závazků. Pohledávky z daňového a účetního hlediska jsou vysvětleny v kapitolách o účtování pohledávek, oceňování pohledávek, opravných položkách a odpisech pohledávek. Z ekonomického hlediska byla provedena finanční analýza XYZ s.r.o. za účelem návrhu zlepšení systému na zajištění a vymáhání pohledávek u podnikatele. Jako ukazatele finanční analýzy byly uvedeny vertikální analýza, ukazatele likvidity a aktivity.

V návrhové části bakalářské práce byla představena konkrétní XYZ s.r.o., jejíž pohledávky byly analyzovány na základě výsledků finanční analýzy. Nejprve byla uvedena základní charakteristika společnosti, vedení účetnictví, fakturace a analýza pohledávek v letech 2016, 2017 a 2018. Analýzy byly provedeny na pohledávkách, které byly rozděleny na uhrazené a neuhrazené. Z uhrazených pohledávek byl vyčíslen poměr mezi pohledávkami před a po době splatnosti. Dále byly analyzovány uhrazené pohledávky podle počtu dní prodlení a následně byly rozděleny do skupin podle počtu těchto dní. Po provedení analýz byly výsledky porovnány mezi jednotlivými roky. Na závěr byly předloženy návrhy pro zlepšení systému zajištění a vymáhání pohledávek u podnikatele, čímž byly splněny hlavní i dílčí cíle. Mezi ně patří zálohové platby, úrok z prodlení, skonto z ceny, splátkový kalendář se ztrátou výhody splátek a notářský zápis

se svolením vykonatelnosti. V návrzích byla zhodnocena jejich ekonomická náročnost, klady a zápory a realizovatelnost v praxi.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

ADMINISTRATIVNÍ REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ. www.info.mfcr.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html.cz>

CENTRÁLNÍ REGISTR DLUŽNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY. www.centralniregistrdluzniku.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.centralniregistrdluzniku.cz/>

ČESKÁ KREDITNÍ A.S. www.ceskakreditni.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.ceskakreditni.cz/>

České účetní standardy pro podnikatele č. 10

DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-599-1.

FACTORINGS ČESKÉ SPOŘITELNY. www.factorings.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.factorings.cz/cs/uvod/co-vam-muzeme-nabidnout>

JANKŮ, Martin, M. UHLÍŘOVÁ a D. ZAPLETALOVÁ. *Nové občanské právo v kostce*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-516-9.

JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1.4.2014: Kniha II*. Praha: Havlíček Brain Team, 2014. ISBN 978-80-87109-46-5.

JIRSA, Jaromír a kol. *Občanské soudní řízení: soudcovský komentář podle stavu k 1.4.2014: Kniha V*. Praha: Havlíček Brain Team, 2014. ISBN 978-80-87109-50-2.

KOMERČNÍ BANKA A.S. www.kb.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/firmy-a-institute/produkty/uvery-a-financovani/financovani-pohledavek/factoring>

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KINDL, Milan. *Zajištění a utvrzení dluhů*. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-8-7400-291-5.

MIMOSOUDNÍ VYMÁHÁNÍ DLUHŮ A POHLEDÁVEK. www.mimosoudni.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.mimosoudni.cz/>

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2018: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2018. Daně a účetnictví (Edika). ISBN 978-80-266-1223-0.

NOVOTNÝ, Petr, Monika NOVOTNÁ, Petra BUDÍKOVÁ, Jitka IVIČIČOVÁ, Kristina KEDROŇOVÁ, Ilona ŠTROSOVÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Nový občanský zákoník: Smluvní právo*. 2. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-9945-7.

PERTHEN, Ervín. *Správa a vymáhání pohledávek v praxi*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Právo prakticky. ISBN 978-807-4789-526.

PILAŘOVÁ, Ivana a kol. *Účetnictví podnikatelů 2012: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2012*. Praha: ASPI, 2012. Meritum (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-744-5.

RAIFFEISEN BANK A.S. www.rb.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/firmy/financovani/trade-and-export-finance/financovani-pohledavek/odkup-pohledavky-s-postihem>; <https://www.rb.cz/firmy/financovani/trade-and-export-finance/financovani-pohledavek/odkup-bez-postihu>

RONOVSKÁ, Kateřina, Eva DOBROVOLNÁ a Petr LAVICKÝ. *Úvod do soukromého práva*. Brno: Česká společnost pro civilní právo procesní, 2017. ISBN 978-80-88248-01-9.

SAFIN INVEST S.R.O. www.safin-invest.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.safin-invest.cz/>

VAIGERT, Dalibor. *Pohledávky: Právní příručka věřitele*. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0881-3.

VEŘEJNÝ REJSTŘÍK A SBÍRKA LISTIN – MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. Podmínky. www.or.justice.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/podminky>

VONDRÁKOVÁ, Alena. *Vymáhání pohledávek*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-686-8.

Vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škodu způsobené exekutorem ze dne 1. srpna 2015

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví ze dne 1. ledna 2016

XYZ s.r.o. *Interní doklady společnosti*. 2016

XYZ s.r.o. *Interní doklady společnosti*. 2017

XYZ s.r.o. *Interní doklady společnosti*. 2018

XYZ s.r.o. *Interní dokumenty společnosti*. 2018

XYZ s.r.o. *Interní doklady 2016-2018*

XYZ s.r.o. *Rozhovor s účetním*. 2018

XYZ s.r.o. *Účetní výkazy*. 2016

XYZ s.r.o. *Účetní výkazy*. 2017

XYZ s.r.o. *Účetní výkazy*. 2018

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ze dne 1. srpna 2015

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích ze dne 1. srpna 2015

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 1. ledna 2016

Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) ze dne 7. května 1992.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů ze dne 20. listopadu 1992

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů ze dne 1. srpna 2015

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů ze dne 1. srpna 2015

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a jejich způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ze dne 15. února 2016

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ze dne 1. ledna 2014

SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

Graf č.1: Pohledávky 2016 - uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016).....	38
Graf č.2: Pohledávky 2016 - po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016).....	38
Graf č.3: Pohledávky 2016 - podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016).....	39
Graf č.4: Pohledávky 2017 - uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017).....	40
Graf č.5: Pohledávky 2017 - po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017).....	41
Graf č.6: Pohledávky 2017 - podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2017).....	42
Graf č.7: Pohledávky 2018- uhrazené, neuhrazené (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018).....	42
Graf č.8: Pohledávky 2018- po splatnosti, do splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018).....	43
Graf č.9: Pohledávky 2018- podle počtu dní po splatnosti (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2018).....	44
Graf č.10: Srovnání pohledávek 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018).....	45
Graf č.11: Doba obratu pohledávek a závazků 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů 2016-2018).....	48
Graf č.12: Ukazatele likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018).....	50

SEZNAM POUŽITÝCH VZORCŮ

Vzorec č.1: Vertikální analýza (Zdroj: Knápková, 2017, s. 71)	31
Vzorec č.2: Doba obratu pohledávek (Zdroj: Knápková, 2017, s. 108)	32
Vzorec č.3: Doba obratu závazků (Zdroj: Knápková, 2017, s. 109)	32
Vzorec č.4: Běžná likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 94)	33
Vzorec č.5: Podíl ČPK na OA (Zdroj: Knápková, 2017, s. 94)	33
Vzorec č.6: Pohotová likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 95)	34
Vzorec č.7: Okamžitá likvidita (Zdroj: Knápková, 2017, s. 95)	34

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka č.1: Soudní poplatky za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem je peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., §19).....	24
Tabulka č.2: Soudní poplatky za vydání elektronického platebního rozkazu, jehož předmětem je peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., §19).....	24
Tabulka č.3: Účtování faktury vydané (Zdroj: Vlastní zpracování dle Mrkosová)....	28
Tabulka č.4: Účtování o opravných položkách (Zdroj: Vlastní zpracování dle Vaigert)	29
Tabulka č.5: Účtování účetních opravných položek (Zdroj: vlastní zpracování dle Vaigert).....	30
Tabulka č.6: Výsledky vertikální analýzy 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o.2016-2018)	46
Tabulka č.7: Výše pohledávek 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů s.r.o. 2016-2018).....	47
Tabulka č.8: Doba obratu pohledávek a závazků 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů s.r.o. 2016-2018)	47
Tabulka č.9: Položky likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018).....	48
Tabulka č.10: Výsledky likvidity 2016-2018 (Zdroj: Vlastní zpracování dle Interních dokladů XYZ s.r.o. 2016-2018).....	49
Tabulka č.11: Ceník CERD pro podnikatele (Zdroj: Vlastní zpracování dle www.centralniregistrdluzniku.cz).....	52
Tabulka č.12: Ceník služeb (Zdroj: Vlastní zpracování dle www.safin-invest.cz , www.mimosoudni.cz , www.ceskakreditni.cz , 2019)	58
Tabulka č.13: Porovnání poplatků za listinný a elektronický platební rozkaz (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 549/1991 Sb., Příloha)	60
Tabulka č.14: Odměna za exekuci ukládající peněžité plnění (Zdroj: Vlastní zpracování dle Zákon č. 330/2001 Sb., §6)	62